

BRZÓZOWSKA

Gazeta Powiatowa

ISSN 1642-8420

Nr 18

wrzesień/październik 2003

numer bezpłatny

W numerze między innymi:

Dożynki w powiecie brzozowskim

Oferta agroturystyczna

Żyjmy zdrowiej

IV Dożynki Powiatowe w Dydni

Dzielenie się chlebem

Wieniec dożynkowy - Ujazd

Przekazanie chleba Staroście Brzozowskiemu

Wieniec dożynkowy - Hrudno

Opasanie Starosty i Wójta słomianymi powozami

Występ gościnny zespołu ze Słowacji

Obtaczanie wienca dożynkowego przez wszystkie delegacje

Delegacja z Wydrnej w trakcie prezentacji wienca

"Brzozowska Gazeta Powiatowa" - miesięcznik samorządu powiatowego.

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Brzozowie, ul. Armii Krajowej 1, 36-200 Brzozów, tel./fax (0-13) 43-426-45. Adres Redakcji: ul. Sienkiewicza 2, 36-200 Brzozów, tel./fax (0-13) 43-431-65, e-mail: bgp@powiat-brzozow.com Redaktorka naczelna: Magdalena Pilawska, opracowanie techniczne: Anna Kahmucka, opracowanie graficzne: Dariusz Supel, korekta: Damian Kierek. Stale współpracują: Krzysztof Cyganik, Wojciech Szuba, Kazimierz Kozubal.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń.

„Bo nie jest światło, by pod korcem stało,
Ani sól ziemi do przypraw kuchennych,
Bo piękno na to jest, by zachwycalo
Do pracy - praca, by się zmartwychwstało.
I stąd największym prosty lud poetą,
Co nuci z dłońmi brązowymi.”

IV Dożynki Powiatowe Dydnia 2003

Po raz czwarty, 14 września br., odbyło się powiatowe święto plonów. Tym razem miejscem uroczystości dożynkowych była Dydnia. Obchody zorganizowane przez Starostwo Powiatowe w Brzozowie i Urząd Gminy w Dydni rozpoczęły się uroczystą mszą św. dziękczynną za zebrane plony w Kościele Parafialnym w Dydni. W trakcie mszy odprawionej przez ks. infułata Juliana Pudło w asyście ks. dziekana Adama Drewniaka – proboszcza parafii Dydnia oraz ks. Edwarda Stępnia – proboszcza z Niebocka, poświęcono wieńce dożynkowe i dzielono się nowym chlebem na znak jedności i dziękczynienia. Następnie korowód z wieńcami, prowadzony przez Orkiestrę Dętą OSP w Dydni, przeszedł na miejscowy stadion sportowy. Tam nastąpiła dalsza część uroczystości, zainicjowana programem artystycznym w wykonaniu młodzieży z gimnazjum w Dydni pod kierunkiem Iwony i Witolda Pocahui.

Starością dożynek była Danuta Gromek z Niebocka, starostą Roman Janowicz z Dydni, obydwaj od lat związani z rolnictwem. Oni to uroczystie przekazali na ręce Zygmunta Błaża – Starosty Brzozowskiego bochen chleba, symbolizujący dobrobyt i tradycję narodową.

Wszystkim rolnikom słowa wdzięczności za całoroczny trud i wysiłek oraz otuchy i wiary w lepsze jutro przekazali zarówno Wójt Gminy Dydnia – Jerzy F. Adamski, jak i Starosta Brzozowski – Zygmunt Błaż, który powiedział m.in.: *W przyszłym roku nasz kraj stanie się członkiem zjednoczonej Europy. Jest to poważne i trudne wyzwanie dla całego państwa, a przede wszystkim dla rolnictwa, które będzie musiało funkcjonować w zupełnie nowej rzeczywistości. Osobiście nie jestem ani eurosceptykiem, ani euroentuzjastą, jestem eurorealistą. Dlatego wierzę, że nasze rolnictwo, przysłowiowy polski chłop, którego nie złamały żadne przeciwności losu: ani kolektywizacja, ani przymusowe dostawy, ani ciężkie czasy ostatnich przemian, poradzi sobie także i z Unią Europejską.*

Atrakcją dożynek było widowisko „Żeby chleba było do syta” zaprezentowane przez zespół obrzędowy i kapelę „Graboszczanie”. Staropolskim obyczajem słomianymi powrozami opasano starostę – Zygmunta Błaża, wójta – Jerzego F. Adamskiego oraz księdza Adama Drewniaka, by dopisywało im szczęście i dostatek. Szczególne zainteresowanie wzbudziła prezentacja prawdziwych dzieł sztuki ludowej, jakimi okazały się 22 wieńce dożynkowe, reprezentujące miejscowości ze wszystkich sześciu gmin powiatu brzozowskiego (gm. Dydnia: Jabłonka, Wydna, Krzywe, Krzemienka, Temeszów, Dydnia, Niebocka, Witryłów; gm. Nozdrzec: dwa wieńce z Hłudna, dwa wieńce z Wary, Ujazdy, Izdebki, Izdebki – Rudawiec; gm. Brzozów: Grabownica, Przysietnica, Humniska; gm. Domaradz: Domaradz; gm. Haczów: Haczów, Buków; gm. Jasienica Rosielna: Błizne).

Na dożynkach nie zabrakło gości honorowych. Do Dydni przybyli: Janusz Konieczny – Senator RP, Marian Kawa – Poseł na Sejm RP, Stanisław Długosz – Wicewojewoda Podkarpacki, radni powiatowi z Przewodniczącym Mieczysławem Czupskim na czele, wójtowie gmin: Jasienica Rosielna, Haczów, Nozdrzec, Domaradz oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Brzozowie, a także dyrektorzy i kierownicy jednostek powiatowych. Święto dożynkowe było okazją do spotkania się z przedstawicielami zaprzyjaźnionych miejscowości na Słowacji: Marhań, Raslavice i Kochanovce oraz z gminy Straszewice na Ukrainie.

W dożynkowej scenerii wybrane utwory zaprezentowali regionalni artyści: Hermina Zubel, Maria Kulon, Urszula Skrabalak i Józef Cupak. Atmosferę umilały występy kapeli „Graboszczanie” i „Przepióreczka” z Niebocka.

Liczne grono zainteresowanych skupiły wokół siebie stoiska rzemieślników i twórców ludowych z miodem, kolekcją odmian ziemniaków, przyprawami i herbatkami ziołowymi, wyrobami z wikliny, ze słomy i siana, produktami pszczeńskimi, leczniczymi i kosmetycznymi, pieczywem, ziemią doniczkową oraz z krzewami ozdobnymi i owocowymi. W organizację wystawy włączyli się pracownicy Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Brzozowie.

Warto podkreślić ogromną rolę, jaką w organizacji IV Dożynek Powiatowych odegrali sponsorzy, którym organizatorzy imprezy serdecznie dziękują. Słowa wdzięczności kierują pod adresem Podkarpackiego Banku Spółdzielczego w Sanoku, Apteki Prywatnej w Brzozowie – Barbara Sawka, Zakładu Uboju, Skupu i Przetwórstwa Mięsnego – Masamia w Brzozowie, Zakładu Tworzyw Sztucznych „ARTGOS” w Brzozowie, firmy „Koronki” S.A. w Brzozowie, „AGIMEX” Sp. j. – Zygmunt Koza, Piekarni w Dydni – Tadeusz Pelczarski, Zakładów Mięsnych „HERMAN” w Kielnarowej, Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. Inspektorat w Brzozowie, Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Ushugowo-Handlowego „Eleo-Budmax” w Brzozowie oraz Hurtowni Artykułów Spożywczych w Brzozowie – Tadeusz Maszyk, Jan Górecki S.C.

Dożynki zakończył festyn ludowy. Zabawa i tańce trwały do późnych godzin wieczornych.

Magdalena Pilawska

W numerze:

Informacje z powiatu

IV Dożynki Powiatowe	s.2
XI Sesja Rady Powiatu	s.4
Haczowska biesiada	s.4
„Biegnijmy po lepsze jutro”	s.4
Talent Grzegorza z Haczowa	s.18
Uchodźstwo brzozowskie	s.20
Dożynki w powiecie:	
- Rudawiec	s.24
- Górki	s.25
- Hłudno	s.25

Jednostki Org. Powiatu

Zarząd Dróg Powiatowych	s.6
Sprzęt rehabilitacyjny	s.6
Refundacje dla młodocianych ..	s.7
Wychowawca	s.16
Kolonia letnia w Przemyślu	s.17

Służby, Inspekcje, Straże

Substancje i preparaty chem.	s.8
Produkcja mleka - weterynarz	s.8
Policja	s.9
Straż Pożarna	s.10

Zdrowie

Rak piersi	s.12
Ślepa uliczka	s.14
AIDS	s.15
Logopeda radzi	s.17

Unia Europejska

Holandia	s.23
Euromity	s.23

Warto wiedzieć

Prawa Konsumentów	s.5
Produkcja mleka	s.6
Badania profilaktyczne	s.13
Uchodźstwo brzozowskie	s.19
Pożyczki i dotacje	s.20
Agrotury styka	s.21
Jazz w Brzozowie	s.22
Jak działają wyszukiwarki	s.27
Kuna domowa	s.29

Sport i rozrywka

Sport szkolny	s.30
Biegi Prof. W. Pańki	s.31
Pożegnanie wakacji	s.32
Krzyżówka i horoskop	s.33

XI SESJA RADY POWIATU BRZOWSKIEGO

Rada Powiatu Brzozowskiego pod przewodnictwem Pana Mieczysława Czupskiego obradowała 28 sierpnia br. Podczas sesji nacelnik Wydziału Oświaty i Polityki Społecznej Stanisław Pilszak poinformował radnych o wakacyjnych remontach i stanie przygotowania placówek oświatowych w przededniu nowego roku szkolnego.

Z kolei wyczerpujących informacji na temat funkcjonowania i aktualnej sytuacji Szpitala Specjalistycznego

udzielił powołany niedawno na stanowisko dyrektora tej placówki - Zdzisław Białowas.

Dyrektor odpowiadał także na pytania radnych. Radni uchwalili zmiany w programie inwestycyjnym dotyczącym odbudowy sieci dróg powiatowych, co jest związane ze staraniami o pozyskanie dodatkowych środków na ten cel z europejskich funduszy przedakcesyjnych. Rada dokonała też zmian w tegorocznym budżecie, związanych z bieżącą działalnością powiatu.

(dk)

Haczowska biesiada muzyki tanecznej

Związek Gmin Brzozowski, Starostwo Powiatowe w Brzozowie oraz Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku w Haczowie byli organizatorami IV Przeglądu Zespołów Muzyki Rozrywkowej pod hasłem „Biesiada zespołów muzyki tanecznej”. Na przeglądzie 31 sierpnia br. gościły następujące zespoły: „Swell”, „Trident”, „Optymiści” oraz „Brass Standard Group” z Brzozowskiego Domu Kultury.

Ważnym elementem imprezy było wręczenie przez Starostę Brzozowskiego Zygmunta Błaza listu gratulacyjnego oraz nagrody pieniężnej dla Zespołu Obrzędowego „Haczowskie Wesele”. Okazją do takiego wyróżnienia było zajęcie przez zespół I miejsca w kategorii Zespoły Obrzędowe reprezentujące folklor autentyczny na VII Festiwalu Obrzędów Weselnych „Europejska Biesiada Weselna – Węgrów 2003”.

Starosta Brzozowski wręcza nagrodę dla „Haczowskiego Wesele”

Doceniając wielki sukces „Haczowskiego Wesele” Starosta Zygmunt Błaz powiedział: *Zdajemy sobie sprawę z roli, jaką Zespół Obrzędowy „Haczowskie Wesele” spełnia dla kultury i tradycji powiatu brzozowskiego i Polski południowo-wschodniej. Jesteśmy dumni z każdego sukcesu Zespołu i cieszymy się, że tak godnie reprezentuje on nasz region na arenie Polski i Europy.*

Magdalena Pilawska

W Haczowie 31 sierpnia br. odbył się I Wojewódzki Bieg Przełajowy dla Osób Niepełnosprawnych Inteluktualnie „Biegnijmy po lepsze jutro”. Imprezę zorganizowało haczowskie koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Upośledzonych Umysłowo oraz działające przy tym kole Warsztaty Terapii Zajęciowej. Gospodarzami zawodów byli: Starosta Brzozowski Zygmunt Błaz oraz Wójt Gminy Haczów – Stanisław Jakiel.

Chęć zwycięstwa dodawała nam siłę

Imprezę rozpoczęła uroczysta msza św. w intencji osób niepełnosprawnych w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Haczowie. Następnie na miejscowym stadionie odbył się mecz piłki nożnej między WTZ Podkarpacie a oldbojami LZS Haczów.

„Biegnijmy po lepsze jutro”

W biegu przełajowym wzięło udział ok. 50 zawodników Warsztatów Terapii Zajęciowej z Krosna, Haczowa, z Głębnia, Przeworska, Starej Wsi, Rymanowa i Leska. W kategorii kobiet zwyciężyła Anna Wydrzyńska z Rymanowa, wśród mężczyzn najlepszy okazał się Tomasz Majka z Leska. Ponadto przyznano również nagrody za ostatnie miejsce, fair play, dla najstarszego zawodnika, dla najsympatyczniejszego zawodnika oraz za waleczność i wytrwałość. Zwycięzcom atrakcyjne nagrody w postaci pucharów, krzeseł, biurka, bluz dresowych, aparatu fotograficznego i magnetofonu wręczyli: Marek Kuchciński – Poseł na Sejm RP, Ryszard Kędra – Poseł na Sejm RP, Barbara Soska i Stanisław Grad – PFRON, Zygmunt Błaz – Starosta Brzozowski, Stanisław Jakiel – Wójt Gminy Haczów, Janusz Matusz – Dyrektor PBS Oddział w Haczowie.

W zorganizowaniu imprezy i ufundowaniu nagród pomogli darczyńcy i sponsorzy. Wśród nich znaleźli się: Podkarpacki Bank Spółdzielczy w Sanoku, PZU Brzozów, Starostwo Powiatowe w Brzozowie, BCC Łoża w Rzeszowie, Nowy Styl z Krosna, Deco Glass z Krosna, PFRON z Rzeszowa, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Brzozowie, masarnia „Wisłok” z Krosna.

Magdalena Pilawska

PRAWA KONSUMENTÓW

Oznakowanie produktów cz. III

Kończymy cykl artykułów poświęconych oznakowaniu produktów. Mamy nadzieję, że przekazane informacje ułatwią zakup towarów, które spełnią Państwa oczekiwania. Nie zapominajmy, że prawidłowe oznaczenie towarów i dostęp do rzetelnych cen jest podstawowym prawem konsumentów.

W aktualnym wydaniu naszej gazety przedstawimy naszym Czytelnikom wymagania dotyczące prawidłowego oznakowania kosmetyków oraz żywności. Są to informacje podstawowe, wszystkich bliżej zainteresowanych poruszającą problematyką zachęcamy do analizy poniżej podanych aktów prawnych lub prosimy o kontakt z powiatowym rzecznikiem konsumentów w Brzozowie, który udzieli dodatkowych informacji i wyjaśnień.

KOSMETYKI

Wymagania dotyczące m.in. oznakowania kosmetyków określa ustawa z dnia 30 marca 2001 r. o kosmetykach (Dz.U. Nr 42, poz. 473 z późn. zm.). Zgodnie z jej art. 2 **kosmetykiem jest każda substancja przeznaczona do zewnętrznego kontaktu z ciałem człowieka: skórą, włosami, wargami, paznokciami, zewnętrznymi narządami płciowymi, zębami i błonami śluzowymi jamy ustnej, którego wyłącznym lub głównym celem jest utrzymanie ich w czystości, pielęgnowanie, ochrona, perfumowanie lub upiększanie.**

Opakowanie jednostkowe kosmetyku powinno być oznakowane w sposób widoczny, czytelny i trwały tzn. taką metodą, która uniemożliwia łatwe usunięcie oznakowania.

Zarówno na pojemniku jak i na opakowaniu jednostkowym zewnętrznym powinny znaleźć się takie informacje jak:

- 1) nazwa handlowa kosmetyku i jego kategoria,
- 2) imię i nazwisko lub nazwa i adres producenta, a także nazwę państwa, jeżeli kosmetyk jest produkowany poza Rzeczpospolitą Polską i państwami Unii Europejskiej; dopuszczalne jest skrócenie tych informacji pod warunkiem, że jest możliwa identyfikacja producenta,
- 3) zawartość kosmetyku w opakowaniu (w jednostkach wyrażających wagę lub objętość netto), wymóg ten nie dotyczy:
 - opakowań zawierających mniej niż 5 gramów lub 5 mililitrów,
 - bezpłatnych próbek i opakowań jednorazowego użytku,
 - sprzedawanych zwyczajowo opakowań zbiorczych, na których nie podaje się masy i objętości, jeżeli informacje te znajdują się na opakowaniach jednostkowych; przy czym opakowania zbiorcze muszą zawierać czytelną informację o liczbie opakowań jednostkowych, chyba że liczba opakowań jednostkowych jest dobrze widoczna z zewnątrz lub wyrobry są

sprzedawane pojedynczo,

- 4) w przypadku kosmetyków, których minimalny okres przydatności do użytku nie przekracza 30 miesięcy należy podać termin trwałości poprzez podanie odpowiednio miesiąca i roku; termin ten poprzedza się słowami „najlepiej użyć przed końcem”;
- 5) szczególne ostrzeżenia przy stosowaniu kosmetyku oraz dane dotyczące jego działania jeżeli nie wynika to jednoznacznie z jego prezentacji;
- 6) numer serii lub dane pozwalające na identyfikację serii kosmetyku;
- 7) wykaz składników określonych nazwami przyjętymi w Międzynarodowym Nazewnictwie Składników Kosmetycznych, przy czym informacje te mogą być umieszczone tylko na opakowaniu jednostkowym zewnętrznym.

W przypadku gdy w/w dane nie mieszczą się na pojemniku, niektóre z nich mogą być umieszczone jedynie na opakowaniu zewnętrznym.

Informacje dotyczące składników oraz szczególne ostrzeżenia przy stosowaniu kosmetyku mogą być podane na dołączonej do niego ulotce, nalepce, taśmie. Na pojemniku lub opakowaniu jednostkowym zewnętrznym umieszcza się wówczas skróconą informację lub znak graficzny wskazujący na dołączenie tych informacji.

Jeżeli kosmetyki nie są sprzedawane w zbiorczych opakowaniach, lecz pakowane w punkcie sprzedaży wszystkie dane z wyjątkiem informacji o zawartości kosmetyku w opakowaniu, umieszcza się na pojemniku lub opakowaniu, w którym kosmetyk jest wystawiony do sprzedaży.

Uwaga! Wszystkie informacje muszą być podane w języku polskim!

ŻYWNÓŚĆ

Podstawowymi aktami prawnymi dotyczącymi oznakowania żywności są:

- ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych ((Dz.U. z 2001 r. Nr 5, poz. 44 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 22 stycznia 2000 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktu (Dz.U. Nr 15, poz. 179 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia (Dz.U. Nr 63, poz. 634 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych (Dz.U. Nr 220, poz. 1856).

Żywność powinna być oznakowana w języku polskim, w sposób czytelny, zrozumiały i widoczny. Środki spożywcze w opakowaniu jednostkowym powinny zawierać co najmniej następujące informacje:

- 1) nazwa środka spożywczego;
- 2) dotyczące składników występujących w środku spożywczym;
- 3) datę minimalnej trwałości albo termin przydatności do spożycia
data minimalnej trwałości- powinna być poprzedzona określeniem „najlepiej spożyć przed”, jest to data, do której prawidłowo przechowywany lub transportowany środek spożywczy zachowuje pełne właściwości fizyczne, chemiczne, mikrobiologiczne i organoleptyczne,
termin przydatności do spożycia - jest to termin po upływie którego środek spożywczy traci przydatność do spożycia, data powinna być poprzedzona określeniem „**należy spożyć do**”;
- 4) sposób przygotowania lub stosowania, jeżeli brak tej informacji mógłby spowodować niewłaściwe postępowanie ze środkiem spożywczym;
- 5) dane identyfikujące producenta lub podmiot wprowadzający środki spożywcze do obrotu w kraju oraz kraj, w którym wyprodukowano lub przetworzono środek spożywczy, o ile brak tej informacji mógłby wprowadzić konsumenta w błąd;
- 6) zawartość netto lub liczbę sztuk w opakowaniu;
- 7) warunki przechowywania w każdym przypadku gdy środek spożywczy zawiera informacje o przydatności do spożycia oraz gdy jakość środka zależy od warunków jego przechowywania;
- 8) oznaczenie partii produkcyjnej;
- 9) klasę jakości handlowej.

Opracowano na podstawie:

„Rzeczpospolita” Nr 47 z dnia 5 marca 2003 r.

Opracowała: *Irena Rąpała*
Powiatowy Rzecznik Konsumentów
Starostwo Powiatowe w Brzozowie
ul. Armii Krajowej 1, pok. nr 60
tel. (0...13) 43-32 6-45

ZARZĄD DRÓG POWIATOWYCH W BRZOSZOWIE

W minionym okresie na drogach powiatowych przeprowadzono szereg robót mających na celu poprawę ich przejezdności (koszenie poboczy, czyszczenie rowów odwadniających). Większość tych prac wykonano przy drodze 19330 Brzozów-Jabłonka w miejscowości Jabłonka i na drodze powiatowej 19312 Domaradz-Przysietnica w miejscowości Domaradz i Golcowa.

Oremontowano nawierzchnię mostu w Humniskach, jak również zakończono prace przy moście we Wzdowie.

Masą asfaltową uzupełniono ubytki w nawierzchniach oraz zabezpieczono pęknięcia w ramach robót gwarancyjnych wykonanych w latach 2000-2002.

Przeprowadzono też czynności związane ze skarpowaniem oraz kopaniem rowów na drodze Jasionów - Żmiennica dla poszerzenia drogi, co umożliwi w przyszłości wykonanie nakładki z masy asfaltowej. Zabezpieczono osuwającą się skarpe płytami drogowymi na odcinku ok. 30 mb.

Opracowali: Janusz Szuber
i Kazimierz Tympalski

Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzozowie informuje, że w bieżącym roku osoby niepełnosprawne, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. Dofinansowanie to można uzyskać, jeżeli średni dochód - w rozumieniu przepisów o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, pomniejszony o obciążenie zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych, składkę z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i chorobowego określona w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych oraz kwotę alimentów świadczonych przez osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym narzeczeńskich, podzieleny przez liczbę osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za rok podatkowy poprzedzający rok, w którym składany jest wniosek - nie przekracza kwoty:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego nie może obejmować kosztów poniesionych przed przyznaniem dofinansowania i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków PFRON.

Dofinansowanie następuje napisem wniosku złożony odpowiednio do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Wniosek powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko, adres zamieszkania,
- 2) numer NIP,
- 3) cel dofinansowania,
- 4) oświadczenie o wysokości dochodów i liczbie osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 5) nazwę banku i numer rachunku bankowego,

6) miejsce realizacji zadania i cel dofinansowania,

7) przewidziany koszt realizacji zadania.

Do wniosku należy dołączyć kopię orzeczenia lub kopię wypisu z treści orzeczenia z ZUS, Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności lub kopię orzeczenia o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie zakupu wydane przed 1 stycznia 1998 r.

Wysokość dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wynosi do 60% kosztów tego sprzętu, nie więcej niż wysokość przeciętnego wynagrodzenia (tj. 10 705,05 zł).

Ponadto informuje, że istnieje możliwość dofinansowania do zakupu środków ortopedycznych i pomocniczych dla osób niepełnosprawnych.

Warunki jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o dofinansowanie do zakupu sprzętu ortopedycznego i środków pomocniczych omówione zostały w Brzozowskiej Gazecie Powiatowej nr 18.

Agnieszka Kumorek
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Brzozowie

Producencie mleka

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Brzozowie przypomina
31. X. 2003 roku upływa termin składania wniosków o przyznanie indywidualnych kwot mlecznych

Indywidualną kwotę mleczną otrzymasz jeżeli:

- posiadasz gospodarstwo rolne; - sprzedawałeś mleko do mleczarni
- sprzedawałeś mleko na rynek, bazar, letnikom itp.;
- posiadasz 1-2 i więcej krów

Indywidualna kwota mleczna jest bezpłatna

Na wszelkie pytania odpowiedzi można uzyskać:

- u pracowników Powiatowego Zakładu Doradztwa Rolniczego
Brzozów ul. Armii Krajowej 2, tel. 43-411-89
- w Oddziale Terenowym Agencji Rynku Rolnego w Rzeszowie,
tel. (0-17) 864-20-28.

Nie złożenie wniosku spowoduje utratę prawa do sprzedaży mleka!

Życzenia

Wszystkim mieszkańcom Domaradza i każdemu starszemu, czy małemu
niechaj moje życzenie radości
sprowadza
bo najpiękniejsze to te,
które łączą najmilsze wspomnienia
w zdrowie siłę i Łaskę Nieba
i tego wszystkiego –
czego w życiu najwięcej potrzeba
słońca, uśmiechu, gwiazdy promieni
wówczas się wszystko w radość
zamieni.

Tego wszystkim, czy dużym, czy małym
życzę serdecznie sercem całym.
Dziś, jutro, zawsze o każdej godzinie,
aby się wszystko każdemu spełniło
i wszystko kwiatami przyozdobiło
i nic dobrego nikogo nie minie.

Józef Fróń
Domaradz 459

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Rynek 9, 36-200 Brzozów

tel. (0-13) 43-421-37, (0-13) 43-421-49, fax. (0-13) 43-421-48

NOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE REFUNDACJI WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKOM MŁODOCIANYM

Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003 roku zmieniony został sposób, warunki i tryb refundowania ze środków Fundusz Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanych wynagrodzeń (Dz.U. Nr 100, poz. 931).

Nowe przepisy określają m.in. termin składania przez pracodawców wniosków o zawarcie umowy na refundację wynagrodzeń pracownikom

młodocianym, który upływa 30 września każdego roku oraz dokumenty jakie wniosek powinien zawierać.

Zgodnie z § 3 ust. 4 cyt. wyżej rozporządzenia wniosek o refundację może dotyczyć:

- nie więcej niż dwóch młodocianych, jeżeli pracodawca zatrudnia wyłącznie młodocianych,
- młodocianych w liczbie nieprzekraczającej trzykrotnej liczby zatrudnionych u tego pracodawcy pracowników niebędących młodocianymi.

Wykaz zawodów za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń pracownikom młodocianym zawarty jest w Obwieszczeniu Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie z dnia 22 maja 2003 r. (DZ.U. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 46, poz. 938).

Dodatkowe informacje dotyczące zmiany przedmiotowych przepisów, łącznie ze wzorami wniosków o zawarcie umowy i refundację można uzyskać w **Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzozowie, pokój nr 22, tel. 43-42-137 wew. 49.**

Opracował: Józef Kołodziej
Kierownik Powiatowego Urzędu Pracy
w Brzozowie

Zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.08.2003r.

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia i płci

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	kobiety	mężczyźni
Wysze	221	165	58
Policealne i średnie zawodowe	1756	1153	601
Średnie ogólne	281	234	49
Zasadnicze zawodowe	3144	1557	1587
podstawowe	985	515	1070
Ogółem	7391	4026	3365

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych z podziałem na gminy

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	kobiety	mężczyźni	z prawem do zwłoka	bez prawa do zwłoka
Miejsko Brzozów	758	389	369	145	513
Gmina Brzozów	7244	1137	1063	296	946
Gmina Dębna	697	354	343	83	514
Gmina Dydnia	114	629	481	135	918
Gmina Haczów	891	510	381	129	762
Gmina Jasenica	687	380	307	120	567
Gmina Nowy Brzozów	1001	522	479	187	814
Razem	7391	4026	3365	1127	6264

Oferty pracy jakimi dysponuje PUP w Brzozowie na dzień 03. 10. 2003 r.

1. Nauczyciel rytmiki	7. Kierownik sklepu
2. Kierowca samochodu ciężarowego (TIR, prawo jazdy kat. C+E)	8. Księgowy
3. Szwaczka (osoba niepełnosprawna)	9. Kucharz (praca poza powiatem)
4. Kierownik budowy (uprawnienia)	10. Pomoc kuchenna (praca poza powiatem)
5. Szwaczka (doświadczenie)	11. Księgowy ze znajomością j. angielskiego
6. Samodzielny kosztorysant (branża budowlano-inżynierska)	

Portal Biznes.xp.pl to kompleksowy internetowy serwis gospodarczy adresowany do przedsiębiorców, samorządowców i młodzieży naszego regionu. Jego misją jest wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz działanie na rzecz rozwoju gospodarczego województwa podkarpackiego.

Obecnie najważniejsze wyzwania stojące przed naszym regionem to zahamowanie odpływu kapitału, poszukiwanie nowych inwestorów i maksymalne wykorzystanie dostępnych funduszy pomocowych. Pozwoli to na ograniczenie wzrostu bezrobocia i na wzrost zamożności mieszkańców Podkarpacia. Naszą intencją jest się do tego przyczynić.

Portal powstał z inicjatywy Podkarpackiej Izby Gospodarczej oraz Unii Przedsiębiorców i Właścicieli Nieruchomości.

Redakcja składa się z pracowników i konsultantów Podkarpackiej Izby Gospodarczej, natomiast portal od strony oprogramowania został utworzony przez krośnieńską firmę Inter-Komp, która zajmuje się również hostingiem.

Poszczególne działy serwisu: 1. Katalog Firm, 2. Katalog WWW, 3. Ogłoszenia, 4. Wiadomości, 5. Targi, 6. Konferencje, 7. Seminaria, 8. Szkolenia, 9. Kredyty, 10. Fundusze, 11. Poręczenia, 12. Dofinansowanie, 13. Oferty gospodarcze, 14. Organizacje gospodarcze, 15. Informacje dla przedsiębiorców, 16. Unia Europejska, 17. MŚP, 18. Eksport/Import, 19. Kalendarz Przedsiębiorcy, 20. Poradnik przedsiębiorcy (pytania do eksperta), 21. Giełda Pracy, 22. Nowe prawo, 23. Samorządy, 24. Sklep internetowy, 25. Forum, 26. Czat.

Redakcja portalu biznes.xp.pl, ul. Tysiąclecia 1, 38 - 400 Krosno,
e-mail: redakcja@biznes.xp.pl, (0...13) 43-695-90, tel/fax: (0...13) 43-234-47.

POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA W BRZOSZOWIE

ul. Moniuszki 17, 36-200 Brzozów tel./fax (0-13) 43-414-59

Substancje i preparaty chemiczne

Z dniem 1 stycznia 2003 r. weszła w życie w całości ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych, która określa warunki, zakazy lub ograniczenia produkcji, wprowadzania do obrotu lub stosowania substancji i preparatów chemicznych, w celu ochrony przed szkodliwym wpływem tych substancji i preparatów na zdrowie człowieka lub na środowisko.

Ustawa zastępuje ustawę z dnia 21 maja 1963 r. o substancjach trujących. Substancje chemiczne to pierwiastki chemiczne i ich związki w stanie, w jakim występują w przyrodzie lub zostają uzyskane za pomocą procesu produkcyjnego, ze wszystkimi dodatkami wymaganymi do zachowania ich trwałości, oprócz rozpuszczalników, które można oddzielić bez wpływu na stabilność i skład substancji, i wszystkimi zanieczyszczeniami powstałymi w wyniku zastosowania procesu produkcyjnego.

Preparaty chemiczne to mieszaniny lub roztwory składające się co najmniej z dwóch substancji.

Minister Zdrowia wydał do tej pory 13 rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy.

Liczba wydanych rozporządzeń wykonawczych świadczy, jak ważna jest

ta ustawa. Jej znajomość przez osoby lub podmioty gospodarcze, których ustawa dotyczy, jest niezbędna. W celu koordynacji spraw dotyczących ustawy został utworzony urząd Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych, który jest centralnym organem administracji rządowej.

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy przez osoby wprowadzające substancje i preparaty chemiczne do obrotu i stosujące je w działalności zawodowej sprawuje Inspekcja Sanitarna oraz Inspekcja Ochrony Środowiska, Państwowa Inspekcja Pracy, Inspekcja Handlowa, Państwowa Straż Pożarna, Straż Graniczna i organy celne - każdy w swoim zakresie działania.

W świetle ww. przepisów niedopuszczalne jest stosowanie substancji i preparatów chemicznych nieoznakowanych w sposób widoczny, uniemożliwiający ich identyfikację oraz bez posiadania aktualnego spisu tych substancji i preparatów oraz kart charakterystyki, a także opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem.

Kartę charakterystyki substancji niebezpiecznej opracowuje producent i udostępnia je odbiorcy-hurtownikowi lub detaliście, a ten - nabywcy.

Karta winna zawierać następujące dane:

1. identyfikację substancji chemicznej i przedsiębiorstwa,
2. skład/ informację o składnikach,
3. identyfikację zagrożeń,
4. pierwszą pomoc,
5. postępowanie w przypadku pożaru,
6. postępowanie w przypadku uwolnienia do środowiska,
7. obchodzenie się z substancją i magazynowanie,
8. kontrolę narażenia/ środki ochrony indywidualnej,
9. właściwości fizykochemiczne,
10. stabilność i reaktywność,
10. stabilność i reaktywność,
13. informacje toksykologiczne,
14. informacje ekologiczne,
15. postępowanie z odpadami,
16. informacje o transporcie,
17. informacje dotyczące uregulowań prawnych,
18. inne informacje.

*Opracował: Janusz Kindełski
Dyrektor Powiatowej Stacji
Sanitarnej-Epidemiologicznej
w Brzozowie*

PRODUKCJA MLEKA A NADZÓR WETERYNARYJNY

„Organy Inspekcji Weterynaryjnej sprawują nadzór nad (...) zdrowotnymi warunkami jakości mleka i jego przetworów, warunkami sanitarnymi produkcji mleka i jego przetwarzania oraz wymaganiami sanitarnymi przy przewozie mleka”. Jest to fragment ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia z dn. 11 maja 2001 roku (Dz.U. Nr 63 poz. 634 z późn. zm.). Do momentu pełnej harmonizacji prawa polskiego z regulacjami Unii Europejskiej nadzór weterynaryjny nad produkcją mleka opierać się będzie na dwóch regulacjach prawnych, tj. rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dn. 5 lipca 2002 roku w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych wymaganych przy pozyskiwaniu, przetworstwie, składowaniu i transporcie mleka oraz przetworów mlecznych, a także dyrektywie UE 92/46. Sprostanie przepisom krajowym nie oznacza „drogi na skróty”. Już w chwili obecnej nie ma zasadniczych rozbieżności między uregulowaniami krajowymi a unijnymi w zakresie wymagań odnośnie produkcji mleka.

W świetle nieodwracalnego procesu unifikacji warunków weterynaryjnych i sanitarnych, gospodarstwa stanęły przed trudnym pytaniem – produkować mleko czy nie? Odpowiedź twierdząca oznacza oprócz wkładu pracy poważne nakłady finansowe. Tymczasem krajobraz regionu tworzą gospodarstwa małe, posiadające na utrzymaniu 1 do 3 szt. bydła. Większość z nich nie stać będzie na dokonanie niezbędnych inwestycji, szczególnie w krótkim czasie. W celu wydłużenia okresu dostawczego, a tym samym zwiększenia szans gospodarstw na spełnienie obowiązujących przepisów, prawodawstwo krajowe przewiduje możliwość czasowego odstępstwa od stosowania niektórych organizacyjnych, technicznych i technologicznych warunków weterynaryjnych, pod warunkiem przedstawienia przez zainteresowane gospodarstwo planu naprawczego, zwanego inaczej harmonogramem działań dostosowawczych wraz z załączonym wnioskiem.

Możliwość taką dopuszczają przepisy przejściowe

ustawy z dn. 14 lutego 2003 roku o zmianie ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz Inspekcji Weterynaryjnej.

W prowadzonym przez Inspektorat Weterynaryjny w Krośnie rejestrze dostawców mleka powiatu krosnińskiego i brzozowskiego znajduje się 2 tys. gospodarstw. Liczba gospodarstw z terenu brzozowskiego, które złożyły wnioski w przewidzianym ustawowo terminie to blisko 480. Maksymalny, wynegocjowany termin dostosowania polskich gospodarstw do wymogów unijnych, został ustalony na koniec 2006 roku. Do tego czasu producenci mleka mogą liczyć na niektóre odstępstwa:

1) Doprowadzenie do pomieszczeń gospodarczych wody pitnej spełniającej wymagania określone w odrębnych przepisach. W przypadku, gdy gospodarstwo posiada własne ujęcie, oznacza to konieczność wykonania, przynajmniej 2 razy do roku, badań wody w laboratoriach urzędowych, w celu udokumentowania jej jakości. Jeżeli gospodarstwo mleczne korzysta z wodociągu gminnego, wystarczy skopiowany wynik badania wykonanego na zlecenie wodociągów. Wody pitnej, posiadającej aktualne badanie, należy używać w całym procesie produkcji mleka, począwszy do pojenia krów, kończąc na myciu i dezynfekcji sprzętu i urządzeń mleczarskich.

2) Podłogi i ściany w pomieszczeniach, gdzie prowadzony jest udój, mają powierzchnie nieprzepuszczalne i łatwo zmywalne. W praktyce oznacza to konieczność usunięcia ze stanowisk wszelkich elementów wykonanych z drewna, a w szczególności tzw. „dyli”.

Do odmalowania ścian wystarczy farba łatwo zmywalna (lamperia). Wbrew krążącym pogłoskom, płytki bądź panele nie są wymagane.

3) Pomieszczenia, gdzie przechowywane jest mleko surowe, mają ściany i podłogi o powierzchniach gładkich i łatwo zmywalnych. W przypadku pomieszczenia na schładzalnik, wykończenie wnętrza panelami lub płytkami wydaje się pożądanym, bowiem miejsce to wymaga zachowania szczególnej higieny.

Oprócz wyżej wymienionych wymogów w gospodarstwie produkującym mleko powinna być zapewniona możliwość odizolowania zwierząt zakażonych, podejrzanych o zakażenie lub wykazujących objawy choroby. Pomieszczenia do doju powinny być niedostępne dla drobiu i trzody chlewnej. Oznacza to konieczność przeniesienia gatunków zwierząt innych niż bydło do oddzielnych pomieszczeń.

Wśród warunków sanitarno-weterynaryjnych są takie, względem których ustawodawca nie przewiduje okresów dostosowawczych. Już w chwili obecnej osoba prowadząca dój powinna okazać ważną książeczkę zdrowia, taką jaką posiadają osoby dopuszczone do kontaktu z żywnością (pracownicy zakładów spożywczych, sklepów). Podczas kontroli gospodarstwa inspektor weterynaryjny dokonuje oceny warunków sanitarno-weterynaryjnych, w jakich utrzymywane jest bydło mleczne, zdrowia, kondycji zwierząt, a także warunków techniczno-organizacyjnych produkcji mleka.

W trakcie wizyt w gospodarstwach pracownicy inspekcji spotykają się często z przypadkami niechęci dostawców mleka, tłumaczonej obawami o konsekwencje stwierdzonych nieprawidłowości. Tymczasem, jak należy zaznaczyć z całą stanowczością, kontrole weterynaryjne służą przede wszystkim akcji edukacyjnej, mającej na celu pomoc i przygotowanie producentów mleka do sprostania trudnym wymaganiom i konkurencji na wspólnym europejskim rynku.

*Opracował: lek. wet. Paweł Rosenbeiger
Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Krośnie*

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W BRZOSZOWIE

POLICJA

RADZIMY - UCZYMY - PRZESTRZEGAMY
Jak nie stawać się ofiarą przestępstwa.
Jak żyć bezpiecznie.

**ROZPOCZAŁ SIĘ
NOWY ROK SZKOLNY...**

We wrześniu ma miejsce najwięcej zdarzeń z udziałem dzieci i młodzieży, która po okresie wakacyjnym wraca do szkół. Wielokrotnie bezmyślność, brak uwagi, nie zważanie na ruch pojazdów powoduje że dziecko ulega wypadkowi czy jest uczestnikiem kolizji drogowej.

Proponujemy, aby dziecko zapoznać z treścią obok zamieszczonej ulotki; wpajamy mu właśnie tam zawarte „siedem złotych zasad”. Warto jednak przez pierwsze kilkanaście dni, odprowadzać do szkoły - pierwszo i drugoklasistów, którzy dopiero rozpoczęli naukę w szkole. Mogą to robić rodzice, dziadkowie, czy rodzeństwo. Warto o tym pomyśleć...

**KOMENDA POWIATOWA POLICJI
W BRZOSZOWIE**

**DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY**

Dzieci i młodzież stanowią każdego roku dużą grupę wśród poszkodowanych (rannych i zabitych) w wypadkach drogowych. Powodem jest nieuwaga, lekkomyślność lub lekceważenie podstawowych zasad obowiązujących wszystkich użytkowników dróg, w tym także pieszych. Aby ustrzec się przed niebezpieczeństwami na drodze - proponujemy Wam:

SIEDEM ŻŁOTYCH ZASAD

1. Jeżeli chcesz przejść przez jezdnię - zatrzymaj się, spójrz w lewo, a następnie w prawo i jeszcze raz w lewo - jeżeli po takim sprawdzeniu jezdni jest wolna - możesz przejść na drugą stronę. Nie wybiegaj nagle zza stojącego pojazdu lub innej przeszkody ograniczającej widoczność.
3. Nie przebiegaj przez drogę nawet na przejściu dla pieszych.
4. Jeżeli nie masz jeszcze 15 lat, poruszając się po drodze poza obszarem zabudowanym po zmierzchu - musisz obowiązkowo używać elementów odblaskowych w sposób widoczny dla innych użytkowników drogi.
5. Zawsze poruszaj się lewą stroną drogi.
6. W mieście przechodź tylko w miejscach wyznaczonych (białe pasy) pamiętając, że tylko zielone światło oznacza wolną drogę.
7. Nie pokonuj przejść dla pieszych jadąc na rowerze - jadące samochody na pewno nie zdążą się zatrzymać.

*Rzecznik Prasowy Policji
nadkomisarz Jan Wólak*

**KOMENDA POWIATOWA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W BRZOSZOWIE**

ul. A. Mickiewicza 1, 36 - 200 Brzozów
tel. (013) 43-411-41, fax. (013) 43-44-000
e-mail: kpbrzozow@podkarpacie.straz.pl
<http://straz-brzozow.w.interia.pl>

**INFORMACJA O DZIAŁANIACH PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W BRZOSZOWIE W OKRESIE OD 11. 07. 2003 r. DO 10. 09. 2003 r.**

W okresie **od 11.07. br do 10.09. br.** odnotowano – **28 pożarów**; w działaniach związanych zlikwidacją pożarów brało udział 121 zastępów straży pożarnej w składzie 576 ratowników PSP i OSP oraz – **122 miejscowe zagrożenia**; w działaniach związanych zlikwidacją miejscowych zagrożeń brało udział 141 zastępów w składzie 441 ratowników. **Alarmów fałszywych – 2.**

Ilość akcji interwencyjnych od początku 2003 r. do 10 września to 472 w tym:

- **pożarów - 156 ;**
- **miejscowych zagrożeń - 303 ;**
- **alarmów fałszywych - 13**

W okresie ubiegłych 2 miesięcy tj. od 11.07.br. do 10.09.br. na terenie powiatu odnotowano 28 pożarów. Na ilość tą złożyły się pożary małe w ilości 18 oraz 9 pożarów średnich i 1 pożar duży. Pożary strawiły kilkanaście budynków gospodarczych i mieszkalno-gospodarczych, część z nich była niezamieszkała. W większości pożarów trudno było ustalić przypuszczalną przyczynę powstania. Kilka z nich spowodowanych było wyładowaniami atmosferycznymi (piorunami).

W analizowanym okresie odnotowano nasilenie przypadków jednoczesnego powstawania większej liczby zdarzeń. Możliwość podejmowania działań przez tut. Jednostkę Ratowniczo-Gaśniczą KP PSP w takich złożonych sytuacjach jest determinowane posiadanymi siłami i środkami. Sytuacja taka wymusza konieczność dysponowania do działań większej ilości jednostek ochotniczych i podejmowania przez te jednostki samodzielnych, odpowiedzialnych działań ratowniczo-gaśniczych w pierwszej fazie akcji.

Charakterystyczne zdarzenia z ostatniego okresu:

Pożary

1. W nocy 18.07.br. o godzinie 23.54 zgłoszono do Powiatowego Stanowiska Kierowania w Brzozowie pożar budynku mieszkalnego i gospodarczego w Jasienicy Rosielnej. Dyżurny na miejsce pożaru zadysponował 1 zastęp będący w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej Komendy Powiatowej PSP w Brzozowie (drugi zastęp brał udział w akcji ratowania obiektów przed podtopieniami w Brzozowie) oraz 6 samochodów gaśniczych z jednostek OSP. Po dotarciu na miejsce strażacy odcięli dopływ prądu elektrycznego oraz przystąpili do gaszenia palącego się obiektu i jednoczesnej obrony przed pożarem zagrożonego sąsiedniego budynku. Utrudniony dojazd do miejsca pożaru wymagał dowożenia

i przetłaczania wody na miejsce pożaru. W wyniku prowadzonej akcji ratowniczo-gaśniczej uratowano sąsiedni budynek gospodarczy wraz ze znajdującym się tam sprzętem rolniczym znacznej wartości (min. 2 ciągniki rolnicze, prasa do słomy). Działania ratowniczo-gaśnicze trwały ponad 6 godzin, w których udział wzięło 9 zastępów w tym 33 ratowników. Ponadto w działaniach uczestniczyły inne służby ratownicze tj. Pogotowie Energetyczne, Pogotowie Gazowe oraz Policja. Przypuszczalna przyczyna pożaru to uderzenie pioruna w obiekt.

2. W dniu 28.07.br. miał miejsce pożar budynku niezamieszkałego w Przysietnicy. Przypuszczalna przyczyna pożaru to wyładowanie atmosferyczne.

3. Dnia 05.08.br. w Grabownicy doszło do zapalenia się samochodu osobowego zaparkowanego w bezpośrednim sąsiedztwie (ok. 15 metrów) zbiorników na ropę naftową i substancje ropopochodne będących własnością Nafta Gaz w Sanoku (2 zbiorniki o pojemności 65 tys. litrów i 1 o pojemności 30 tys. litrów). W chwili przybycia zastępów z JRG KP PSP w Brzozowie pożarem objęty był cały samochód a wiatr kierował płomienie w kierunku zbiorników. Podano dwa prądy gaśnicze piany, 1 prąd z urządzenia szybkiego natarcia oraz 1 prąd z działka wodnopianowego a z kolejnego samochodu podano następny prąd gaśniczy w obronie zbiorników. Kolejne samochody strażaków z jednostek OSP Grabownica, Humniska i Stara Wieś włączały się do akcji. Wspólne szybkie działania strażaków nie dopuściły do zapalenia się zbiorników.

4. Z kolei 19. 08. br. w czasie trwania burzy z ulewnym deszczem odnotowano dwa kolejne pożary budynków.

- O godz. 8.16 zgłoszono do PSK w Brzozowie, że pali się budynek mieszkalno-gospodarczy w miejscowości Jasienica Rosielna. Dyżurny zadysponował do pożaru dwa samochody gaśnicze i samochód operacyjny z JRG KP PSP oraz samochody gaśnicze z OSP: Jasienica Rosielna, Blizne, Orzechówka i Stara Wieś. Ciężki Samochód Gaśniczy Jelcz GCBA6/32 uległ awarii w czasie jazdy do pożaru. Do Dyżurnego Operacyjnego PSP wpłynęła wiadomość o kolejnym pożarze w tej samej miejscowości. Zadysponował on trzeci samochód gaśniczy GBM2,5/8 z JRGP oraz jednostki OSP Domaradz i Przysietnica. Pierwszy pożar w chwili przybycia jednostek obejmował poddasze części mieszkalnej budynku i całą część gospodarczą. Równocześnie z odcięciem prądu elektrycznego i zamknięciem gazu

podano prądy gaśnicze w obronie części mieszkalnej i w natarciu na część gospodarczą. Ponadto strażacy bronili przed pożarem sąsiednią stodołę. Część jednostek zorganizowało dowożenie wody. Po ugaszeniu pożaru z części strychowej nad mieszkaniem usunięto pozostałości składowanego siana a resztki konstrukcji z części gospodarczej grożące zawaleniem rozebrano. Akcja ratownicza trwała ponad 6 godzin.

- Do drugiego pożaru Dyżurny zadysponował kolejne jednostki OSP tj. Jabłonica Polska, Zmiennica oraz dwie pobliskie jednostki OSP z sąsiedniego powiatu: Iskrzynia i Kombornia. Pożar obejmował część strychową i poddasze budynku mieszkalno-gospodarczego. Podano prądy gaśnicze na część mieszkálną i gospodarczą. Część jednostek OSP zorganizowało dowożenie i przetłaczanie wody. Akcja ratownicza trwała ponad 4 godziny. Przyczyną obydwu pożarów były wyładowania atmosferyczne.

Miejscowe zagrożenia

1. W dniu 18.07.br. doszło do kolejnej tragedii w wyniku kąpieli w miejscu niedozwolonym (niestrzeżonym). W miejscowości Temeszów na rzece San utonął chłopiec. Natychmiast po otrzymaniu zgłoszenia o tej tragedii zadysponowano samochód ratowniczy wraz z pontonem oraz poinformowano Pogotowie Ratunkowe. Ratownicy po dotarciu na miejsce zdarzenia rozpoczęli poszukiwania przy pomocy bosaków i pontonu. Ze względu na znaczną głębokość rzeki w miejscu wypadku, zadysponowano do poszukiwań grupę wodno-nurkową działającą przy KP PSP w Sanoku (w skład grupy wchodzi również strażacy z naszej komendy). Płetwonurkowie odnaleźli ciało chłopca a cała akcja trwała ponad 5 godzin i zakończyła się późnym wieczorem.
2. W Brzozowie również w dniu 18.07.br. w wyniku wieczornych

obfitych opadów deszczu doszło do wystąpienia lokalnych podtopień. Zagrożone podtopieniem zostały budynki na ulicach: Polna, Stara i 3-go Maja. W akcji ratowniczej rozpoczętej o godz. 23.00 polegającej na układaniu obwałowań przy budynkach worków z piaskiem, udrażnianiu przepustów, itp. pracowały następujące siły i środki: zastęp JRG z samochodem Renault GBA 2/24 wraz z samochodem ciężarowym z piaskiem i workami, strażacy z OSP Brzozów, Zmiennica, Humniska oraz Przysietnica. Działania ratownicze zakończone zostały po godzinie 2 w nocy 19.07.br. z chwilą opadnięcia poziomu wody deszczowej. Równolegle prowadzona była akcja ratowniczo-gaśnicza (gaszenie pożaru) w Jasienicy Rosielnej.

3. Podobnie jak w ubiegłym roku o tej samej porze tj. w okresie od 11.07. do 10.09. br. bardzo dużą ilość zdarzeń (**72 zdarzenia**) stanowią zaliczane do miejscowych zagrożeń niebezpieczeństwa wynikające z bliskości zasiedlenia się owadów. Działania tutaj JRG związane z likwidacją tych licznych zagrożeń ze strony os i szerszeni stanowiły blisko **48%** ogółu zdarzeń w opisywanym okresie czasu. Wynika to ze zwiększonej aktywności życiowej owadów przypadającej na ten okres roku. W zależności od sytuacji strażacy ochładzają otoczenie gniazda przy pomocy wody ze spryskiwacza i umieszczają rójkę w pojemniku spryskując pozostałości po gnieździe środkiem owadobójczym w celu zabezpieczenia miejsca przed ponownym zasiedleniem przez owady. Owady są wypuszczane na wolność w pobliżu lasów i miejsc oddalonych od ludzi.

*Informacje zebrał i opracował:
Rzecznik Prasowy Komendanta Powiatowego
PSP w Brzozowie
st. asp. Bogdan Biedka*

UWAGA KIEROWCY!!!

Czy już wymienileś „prawko”?

Informujemy, że zgodnie z przepisami, w dniu 31.03.2003 r. straciły ważność prawa jazdy wydane do dnia 31.12.1983 r.

Korzystanie z takich dokumentów grozi konsekwencjami prawnymi podczas kontroli na drodze.

W związku z powyższym zachęcamy posiadaczy takich dokumentów do wymiany ich i zapraszamy do Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg przy ul. 3 Maja 43, w celu wypełnienia i złożenia odpowiedniego wniosku.

COMPUTERY
- akcesoria
- upgrade
- rozliczenia
- zestawy na zamówienie
- usługi internetowe

F.U.H 88
SERWIS
HOMIS

ADA@NET
ul. Mickiewicza 10
36-200 Brzozów
tel. (0...13) 43-43-226
(budynek Telekomunikacji, wejście z tyłu)

NAJTANIEJ NA PODKARPACIU !!!

Rak Piersi - Fakty i Mity (cz. I)

Nie każda wybadana zmiana na piersi jest nowotworem złośliwym, ale zawsze należy skonsultować się z lekarzem specjalistą.

W Polsce rejestruje się rocznie ponad 5000 nowych zachorowań na nowotwór sutka, z czego tylko 1/3 można leczyć operacyjnie – pozostałe rozpoznania są stawiane zbyt późno. Dlaczego tyle kobiet musi ponieść porażkę w walce z chorobą?

Rak sutka jest najczęściej występującym nowotworem u kobiet, nie tylko w Polsce ale i na świecie. Problem ten dotyczy coraz to młodszych kobiet a wskaźnik zachorowalności pomimo szybkiego rozwoju medycyny, dużego postępu w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zamiast spadać, wciąż rośnie. Śmiertelność wśród kobiet z powodu tej choroby nie zmniejszyła się od dziesięcioleci, a częstość występowania raka sutka wzrasta w ostatnich latach o około 1% rocznie. Zatem co należy robić żeby uchronić się przed tą chorobą? Można naprawdę wiele, trzeba tylko mieć odrobinę wiedzy na ten temat i **nie bać się badań profilaktycznych.**

Co to są badania profilaktyczne i po co się je wykonuje?

Najprostszym badaniem profilaktycznym jakie może sobie wykonać każda kobieta jest samobadanie piersi, które nie zajmuje więcej niż 5 minut czasu w przeciągu całego miesiąca. Jest to bardzo prosta czynność polegająca na ruchach kolistych mających na celu analizę struktury piersi i dołu pachowego. Wykonując badanie piersi nie należy się od razu pesymistycznie nastawiać na wykrycie jakiejś zmiany lub odchylenia od normy dlatego, że to mocno zniechęca, należy to traktować jak zwykłą czynność profilaktyczną, promującą nasze zdrowie i samopoczucie (myjąc zęby nie myślimy za każdym razem o próchnicy, wykonujemy tę czynność odruchowo zapobiegając tym samym próchnicy i chorobom dziąseł). Podobnie jest z samobadaniem piersi będącym prostą czynnością, która pozwala na ocenę i wychwycenie ewentualnych zmian patologicznych.

Istnieją dwie metody badania piersi:

Metoda „Mammacare” - podczas wykonywania badania kobieta powinna przez cały czas pozostać w pozycji leżącej na plecach, tak aby utkanie gruczołów piersiowych uległo maksymalnemu spłaszczeniu w stosunku do klatki piersiowej. Zmniejszenie grubości badanego gruczołu ma szczególne znaczenie w przypadku kobiet z dużymi piersiami. W celu spłaszczenia bocznej części badanego gruczołu piersiowego w stosunku do klatki piersiowej kobieta powinna położyć się na przeciwnym biodrze, jednocześnie obracając ramiona w taki sposób, aby górna połowa ciała spoczywała całą powierzchnią na plecach, a ręka po stronie badanego gruczołu ułożona była częścią grzbietową na czole.

Badanie palpacyjne okolicy nadobojczykowej oraz okolicy pachowej jest integralną częścią badania i nie powinno być pominięte, podobnie jak oglądanie samych piersi. Najpowszechniej zaleca się oglądanie piersi, gdy kobieta stoi przodem do badającego (lub przed lustrem), z rękami opuszczonymi wzdłuż ciała. Możliwa jest wówczas ocena symetrii piersi i brodawek, ich ewentualnego wciągnięcia, zmian skórnych lub zmian samych brodawek. Ocena oglądaniem winna być wykonana przed zamierzonym badaniem palpacyjnym.

Metoda „Ruchów kolistych” – jest to najprostsza metoda badania piersi wykonywana w pozycji zarówno stojącej jak i leżącej, polegająca na kolistych ruchach dłoni wokół piersi od części dystalnej zbliżając się ku otocze i brodawce, badanie kończy się oceną dołu pachowego.

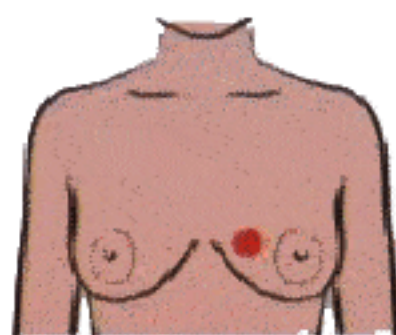
Każda kobieta od dwudziestego roku życia powinna przynajmniej raz w miesiącu badać swoje piersi, należy pamiętać aby nie wykonywać badania przed miesiączką dlatego, że piersi będą napięte i bolesne, kobiety nie miesiączkujące nie muszą przestrzegać tej zasady. Podczas badania zawsze należy zwrócić uwagę na symetrię piersi, kolor i wygląd brodawki z otoczką, nie fizjologiczny wyciek z piersi, zgrubienia w dole pachowym.

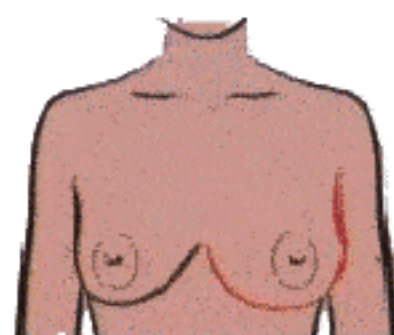
Rys. 1 Zmiany patologiczne piersi.

Nie każda wybadana zmiana na piersi jest nowotworem złośliwym, ale zawsze należy skonsultować się z lekarzem specjalistą.

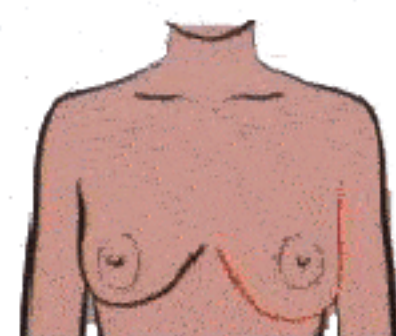
OBJAWY OBSERWOWANE W CHOROJ PIERSI

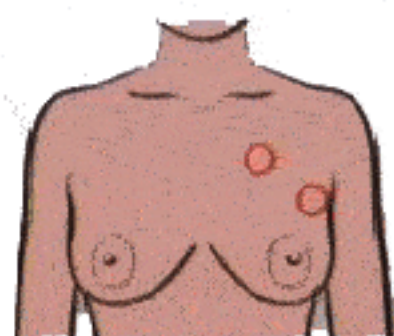
Guzek piersi nieprze suwalny przy badaniu dłonią

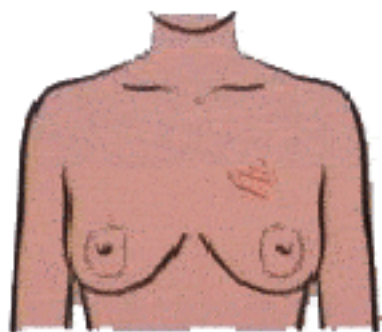
Powiększenie się jednej piersi lub zmiana jej wyglądu

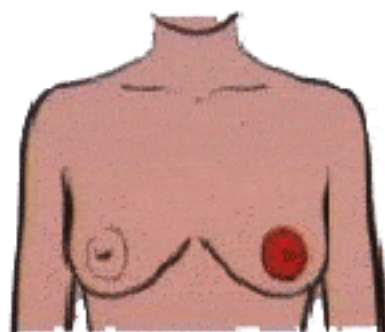
Zauważalne obniżenie się jednej z piersi

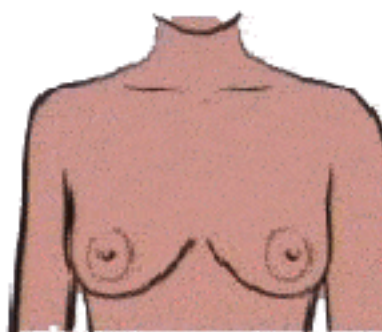
Obrzęk pod pachą, na szyi lub w górnej połowie klatki piersiowej

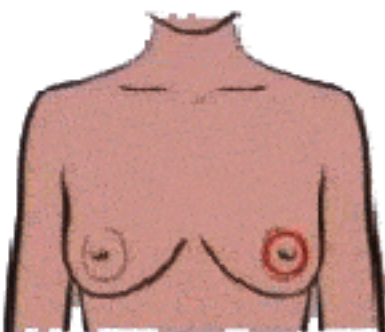
Zmiana koloru skóry
lub jej pomarszczenie

Zmiana koloru lub wyglądu
brodawki i jej okolicy

Obrzęk ramienia lub ból
i zaczerwienienie skóry tej okolicy

Wyciek mętnej lub krwistej
wydzieliny z brodawki sutkowej

Do profilaktyki należy także wykonywanie badań przesiewowych zwanych również skryningiem, badania te mają na celu wyodrębnienie z populacji objętej badaniem (kobiet potencjal-

nie zdrowych w określonej grupie wiekowej) osób, u których test (mammografia) był ujemny (prawdopodobnie bez choroby) i tych, u których był dodatni (prawdopodobnie chorych). Jest to działanie o charakterze wyłącznie profilaktycznym (wykrywczym), natomiast dalsze działania, mające na celu ustalenie rozpoznania (np. mammografia diagnostyczna, zdjęcia celowane, powiększone, USG, biopsja) są działaniami diagnostycznymi, które prowadzą specjaliści lekarze, pielęgniarki, personel pomocniczy. Badania tego typu są zazwyczaj darmowe i nie jest wymagane skierowanie. Aby wziąć w nich udział trzeba tylko chcieć, przekonać samą siebie! Dlaczego więc kobiety nie chcą się badać? Czy boją się o negatywny i niezadowolający wynik? Czy nie mają czasu dla siebie i swojego zdrowia, czy też nie zależy im na zdrowiu i swojej kobiecości, reprezentowanej przez piersi, dumę i chlubę każdej kobiety, atrybut „płci pięknej”? W praktyce okazuje się jednak, że u kobiet objętych skryningiem pojawia się skłonność do pesymizmu i bierności, często wręcz uczucie beznadziejności, co nasila negatywne emocje, np. przygnębienie. Niektóre zaczynają się utwierdzać w przekonaniu, że diagnoza będzie zła. Robią „rachunek swojego zdrowia i życia”, może całkiem nieświadomie porządkują swoje sprawy i niemalże zaczynają liczyć czas, który im pozostał, mimo że najczęściej (w ponad 99% przypadków) wynik badania okazuje się bardzo dobry.

Opracował: piel. dypl. D. Bazaliński
materiały i bibliografia u autora

Bezpłatne Badania Profilaktyczne!!!

Szpital Specjalistyczny Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny im. Ks. B. Markiewicza w Brzozowie

I. Profilaktyka raka szyjki macicy

Zapraszamy kobiety w wieku **30 - 59 lat**

Badanie cytologiczne - prosimy o kontakt z sekretariatem Oddziału Ginekologicznego - Położniczego osobiście lub telefonicznie tel. 43-09-540 celem ustalenia terminu badania. Wymagany jest dowód osobisty i aktualny dowód ubezpieczenia.

II. Profilaktyka raka piersi

Zapraszamy kobiety w wieku **30 - 69 lat**

Badanie mammograficzne - u kobiet w wieku **50 - 69 lat**

Badanie USG - u kobiet w wieku **30 - 50 lat**, prosimy o kontakt z sekretariatem zakładu RTG osobiście lub telefonicznie tel. 43-09-644 celem ustalenia terminu badania. Wymagany jest dowód osobisty i aktualny dowód ubezpieczenia.

III. Profilaktyka raka prostaty

Zapraszamy mężczyzn w wieku **50 - 69 lat**

Badanie USG i oznaczenie poziomu PSA - prosimy o kontakt z sekretariatem Oddziału Chirurgii Onkologicznej osobiście lub telefonicznie tel. 43-09-658 celem ustalenia terminu badania. Wymagany jest dowód osobisty i aktualny dowód ubezpieczenia.

ABY SIĘ PRZEBADAĆ NIE MUSISZ MIEĆ SKIEROWANIA!!!

Ślepa uliczka

Uzależnienie to coś, co jest trudno przerwać. To znaczy, że trzeba coś zrobić nawet wtedy, gdy się już tego nie chce. Uzależnienie oznacza, że wszystko w życiu jest podporządkowane narkotykowi. Uzależnienie to tragedia polegająca na tym, że człowiek, sam wbrew instynktowi samozachowawczemu, zwraca się przeciwko sobie i kieruje się w stronę śmierci.

Rozpocznę od przytoczenia wypowiedzi osób, które zetknęły się już z narkotykami.

- Z narkotykami i środowiskiem ludzi ich używających – mówi 18-letnia uczennica - zetknęłam się w I klasie szkoły średniej. Było to jesienią. Kolega, który brał „kompot” zaproponował, żebym spróbowała. Najpierw trochę się bałam, ale przeważyła ciekawość. Pierwszy i drugi raz nie płaciłam. Ale później musiałam dawać pieniądze.”

Jest to klasyczny przypadek. Pseudokolega namawia, dostarcza towar za darmo, ale po kilku razach musisz płacić, a o kasę jest coraz trudniej.

- Ze środowiskiem biorących – wspomina 19-letni uczeń - pierwsze kontakty miałem przypadkowo. Mieszkali dosłownie po sąsiedzku. Słuchałem, o czym mówią. Cały czas przewijały się słowa „działka”, „towar”, „haj”, „prochy”, „marycha”, „wynalazki” itp. Ciekawość rosła. Ale miałem pecha. Od razu zacząłem od „kompotu”, bo to było pod ręką. Gdy wziąłem raz tzw. „centkę” (100 cm³ heroiny - przyp. aut.) uczucie było świetne. Po pół godziny jednak wymiotowałem i powiedziałem sobie, że nigdy więcej. Przyszła wiosna, później sezon. Nauczyłem się robić „przypał” z zielonego. Brałem coraz częściej.”

Takich wypowiedzi można by cytować jeszcze wiele. Narkotyki są dostępne wszędzie: - Ogarniał nas śmiech, kiedy belfrzy mówili o tajemniczych dilerach, którym trzeba zagrozić drogę do szkoły. Zaopatrzenie działało wewnątrz.

Zadałam również kilka pytań osobom z mojej szkoły.

- Pracuję już trzy lata w tej szkole i wiem, że problem z narkotykami niestety istnieje u nas. Wprawdzie nigdy nie zetknęłam się osobiście z osobą będącą pod wpływem narkotyku, ale często zgłaszano mi, że jednak ten problem przewija się wśród uczniów. Profesorowie zgłaszali niepokojące zachowania uczniów na lekcji, panie sprzątaczkę, zazwyczaj po imprezach, znajdowały dziwne papierosy w szatniach itp. Trudno jednak jest temu zapobiec bez pomocy uczniów. Czasami uczniowie przychodzą do mnie z pytaniem, jak np. pomóc koledze, który wpadł w towarzystwo nadużywające narkotyków i prawdopodobnie sam już zaczął eksperymentować. Niestety często mam wrażenie, że ten kolega siedzi przede mną, tylko boi się do tego przyznać, może nawet przed samym sobą. Szkoła cały czas stara się przeciwdziałać temu problemowi. Uważam, że powinny być metody wychowawcze, które mogą zainteresować młodzież. Nie należy zająć prowadzić tak, aby zachęcały do brania narkotyków (przykładem może być amfetamina). Nie można mówić, że pomaga ona w nauce

dlatego, że niektórzy będą chcieli spróbować, tłumacząc się, że chcą mieć lepsze stopnie. Ponadto nie jest to prawdą, gdyż „amfa” dodaje energii, ale na bardzo krótko, a skutki są przerażające. Zajęcia nie powinny być nudne. Nie wystarczy tylko przeczytać publikowane informacje, ale trzeba zachęcić młodzież do konwersacji. Co skłania młodych ludzi do sięgania po narkotyki? Hm... Myślę, że jest wiele ku temu powodów m.in.:

- wydaje im się, że są dorośli i sami mogą o sobie decydować
- Niestety narkotyki są przekroczeniem tej „granicy życia dorosłego”,
- chcą się dopasować do grupy, która obecnie wszystkim imponuje,
- czasami powodem są problemy w domu i chęć zapomnienia o wszystkim (np. rodzice się kłócą lub za mało czasu poświęcają dzieciom),
- często są to problemy osobiste (niska samoocena, chęć dodania sobie odwagi).

Narkotyki to wejście w labirynt, z którego trudno wyjść. Często wręcz nie ma z niego wyjścia.

Przedstawiłam wypowiedź pani pedagog, a tak o problemie narkotyków mówiła jedna z nauczycielek: - Chociaż coraz częściej mówi się o skutkach brania narkotyków, to problem ten nasila się. Głównymi powodami brania narkotyków jest niewiedza, co będzie dalej, jak sobie poradzić w życiu i ciekawość jak to jest. Czasami to ucieczka od otaczających nas problemów, bezradność, strach przed brakiem akceptacji, albo zwykły szpan. Narkotyki nie uwolnią nas od problemów. W ogóle stwierdzenie: narkotyk to wolność - jest paradoksem, gdyż nie daje wolności, a zniewala. Przez branie narkotyków tracimy samokontrolę i możliwość świadomego rozróżniania dobra i zła. Każdy powinien mieć siłę, dzięki której może odpowiedzieć „nie”, gdyż sensem życia jest walka z otaczającymi nas problemami, a nie ucieczka od nich.

Podobnie wypowiedziało się dwóch moich przyjaciół:

- Nigdy nie spotkaliśmy się z kimś kto by brał narkotyki, a przynajmniej nic o tym nie wiemy, ale na pewno staralibyśmy się pomóc takiej osobie. Uważamy, że branie narkotyków jest marnowaniem życia. Chociaż w danym momencie jest źle, to jednak nie zawsze tak będzie. Nie należy uciekać w świat narkotyków, bo potem nie ma już wyjścia, a przynajmniej łatwego wyjścia. Do brania nie skłaniają tylko kłopoty. Czasami jest to ciekawość i chęć bycia dorosłym, a to już najzwyklejsza głupota.

Na koniec przytoczę słowa papieża Jana Pawła II: „Człowiek nie może stać się niewolnikiem swoich różnych skłonności i namiętności, niekiedy celowo podsycanych. Przed tym niebezpieczeństwem trzeba się bronić. Trzeba umieć używać swojej wolności, wybierając to co jest prawdziwym dobrem. Nie dajcie się zniewolić! Nie dajcie się skusić pseudowartościami i półprawdami, urokiem mirażu, od których później będziecie się odwracać z rozczarowaniem, porażeniem, a może nawet ze złamanym życiem.”

Naucz się odmawiać, bo mówiąc: nie, wcale nie wychodzisz na gorszego czy głupszego. Mówiąc: nie temu, co uważasz za złe, udowadniasz, że jesteś człowiekiem mądrym i wartościowym.

Daria Toczek
Uczennica I LO w Brzozowie

+Zakażenie HIV i AIDS

Krajowe Centrum ds. AIDS

ul. Samsonowska 1

02-829 Warszawa

tel.: (22) 331-77-77, fax: (22) 331-77-76

aids@aids.gov.pl, www.aids.gov.pl

Całodobowy telefon zaufania: (22) 692 82 26

Zakażenie HIV przestało już w Polsce budzić emocje. Wiadomo, że są zakażeni HIV (w Polsce jest ich ponad 8 000). Powszechnie uważa się, że większość z nich to narkomani, a pozostali to pewnie homoseksualiści mężczyźni. Tylko, że ta sytuacja już kilka lat temu uległa zmianie. Codziennie w Polsce dwie osoby zakażają się HIV. Coraz częściej są to osoby heteroseksualne.

Narkomani, szczególnie stosujący dożylnie środki odurzające, często wykonują testy w kierunku obecności przeciwciał anti-HIV. Są poddawani testom, min. podczas pobytów w oddziałach detoksykacyjnych, w ośrodkach resocjalizacji narkomanów. Także homoseksualiści mężczyźni, zwłaszcza poszukujący ciągle partnera, zdają sobie sprawę z ryzykowności swoich zachowań seksualnych i zgłaszają się na badania. Osoby heteroseksualne rzadko mają świadomość, że także kontakty damsko-męskie niosą z sobą ryzyko zakażenia HIV.

W świadomości wielu Polaków utrwalił się obraz brudnego, obdartego narkomana, zebrzącego o pieniądze na leki na AIDS (a w rzeczywistości na kolejną porcję narkotyku), tak często pokazywanego przez wiele lat z okazji 1 grudnia w telewizji i prasie. Dlatego powszechne jest przekonanie, że zakażonego HIV można poznać po wyglądzie.

Ale po wyglądzie poznać można tylko ciężko chorego człowieka. Problem z HIV polega na tym, że przez 10 – 12 lat nie powoduje on żadnych dolegliwości, nie daje żadnych zmian w rutynowo wykonywanych badaniach laboratoryjnych. Dlatego wiele osób żyje z HIV nie mając o tym pojęcia. Szacuje się, iż w Polsce jest ich 3 – 4 razy więcej, niż osób świadomych swojego zakażenia.

W krajach Europy Zachodniej młodzi ludzie, rozpoczynający związek, wykonują wspólnie testy w kierunku obecności przeciwciał anti-HIV, żeby sprawdzić, czy wcześniej nic złego się nie stało, czy są bezpieczni dla siebie. W Polsce taki powód wykonania testu zdarza się niezwykle rzadko.

Wiele osób pamięta, jak w początkach epidemii mówiono, że w tak zwanej grupie ryzyka dla HIV są osoby często zmieniające partnerów seksualnych. Obecnie o grupach ryzyka nie mówi się wcale. Ważniejsza od liczby partnerów seksualnych jest ich „jakość”. Lekarze zajmujący się w Polsce HIV mają pod swoją opieką młode kobiety, które nabyły zakażenie HIV od pierwszego i jedyne go w swym życiu mężczyzny.

Zakażenie HIV przenosi się znacznie łatwiej z mężczyzny na kobietę niż z kobiety na mężczyznę. Jest to uwarunkowane budową anatomiczną narządów płciowych i powierzchnią wrażliwej na zakażenie błony śluzowej, znacznie większą u kobiet.

Prezerwatywy dobrej jakości, właściwie użyte, znacznie zmniejszają ryzyko zakażenia HIV w kontaktach seksualnych. Tylko, że rozmowa partnerów o używaniu prezerwatyw jest w Polsce trudna. Trochę łatwiej mówić o nich na początku związku, znacznie trudniej później, kiedy związek stanie się trwały. A często jest tak, że oboje partnerzy mają za sobą doświadczenia seksualne. Rozmowy o przeszłości intymnej też nie należą do łatwych. W wielu przypadkach mogłyby jednak uratować zdrowie, a nawet życie.

W Polsce coraz więcej jest punktów konsultacyjno-diagnostycznych, w których można wykonywać testy w kierunku obecności przeciwciał anti-HIV bezpłatnie, anonimowo i bez skierowania. Anonimowość badań daje osobie je wykonującej poczucie bezpieczeństwa, pewność, że informacja o badaniu i o jego wyniku nie wydostanie się z placówki, gdzie zostało ono wykonane.

W punktach konsultacyjno-diagnostycznych prowadzone jest też poradnictwo przed i po teście. Rozmowa przed testem pozwala na ustalenie właściwego momentu badania. Osoba, która chce wykonać test, nie musi wiedzieć, na czym on polega. Nie musi wiedzieć, że nie szuka się nim wirusa, a przeciwciał przeciwko niemu. Oznacza to, że nie można wykonać badania następnego dnia po ryzykownym zachowaniu. Zbyt wcześnie wykonane badanie da wynik ujemny, ale nie będzie stanowiło informacji o braku zakażenia, a tylko o braku przeciwciał skierowanych przeciwko wirusowi. Od ostatniego ryzykownego zachowania powinny minąć trzy miesiące, aby wynik był wiarygodny. W rozmowie przed testem wyjaśnia się też, na czym polega różnica między HIV i AIDS. Praktycznie wszyscy zgłaszający się na badania chcą wykonać test, aby utwierdzić się w przekonaniu, że nic złego się nie stało. Nie zakładają nawet możliwości dojścia do zakażenia HIV. Dla większości słowa HIV i AIDS są synonimami oznaczającymi wyrok śmierci.

Aprzecież z HIV można żyć. To AIDS stanowi schyłkowy okres zakażenia HIV, w którym układ odpornościowy osoby zakażonej jest już tak zniszczony przez HIV, że nie chroni przed zakażeniami, które nie są groźne dla osób ze sprawnym układem immunologicznym. Ale teraz nawet słowo AIDS nie brzmi już tak złowrogo, jak na początku epidemii. Dostępne także w Polsce leki antyretrowirusowe zmieniły przebieg infekcji HIV.

Jeszcze 6 – 7 lat temu trudno było namawiać ludzi do poddawania się testom w kierunku obecności przeciwciał anti-HIV, bo poza informacją o zakażeniu nie można im było niczego zaoferować. Obecnie jest inaczej. Osoby świadome swego zakażenia mogą wiele dla siebie zrobić. Przede wszystkim nie zakażają swojego partnera seksualnego. Świadoma swego zakażenia kobieta ma szansę na urodzenie zdrowego dziecka,

jeśli będzie pod opieką nie tylko ginekologa-położnika, ale także lekarza, zajmującego się terapią HIV. Poza tym osoba świadoma swojego zakażenia może kontrolować stan swojego układu immunologicznego. Dzięki temu wychwycony zostanie najlepszy moment na rozpoczęcie leczenia antyretrowirusowego, które będzie opóźniać i zapobiegać niszczeniu układu immunologicznego przez wirus HIV. W Polsce jest obecnie 12 ośrodków zajmujących się terapią osób zakażonych HIV, w których pracują lekarze specjalizujący się w terapii zakażonych HIV osób dorosłych.

W początkach epidemii AIDS w Polsce ludzie, dowiadujący się o dodatnim wyniku testu, dowiadawali się też często, że od tej pory nie powinni pracować ani mieć kontaktów seksualnych. Obie te informacje były już wtedy nieprawdziwe. Także w czasach przed lekami antyretrowirusowymi zalecano osobom zakażonym HIV, by pracowały tak długo, jak długo pozwoli im na to stan zdrowia. Dzięki lekom antyretrowirusowym osoby zakażone, które kilka lat temu przeszły na rentę i pożegnały się z kolegami z pracy w przekonaniu, że kres ich życia bliski, wróciły do pracy. Nie ma możliwości przeniesienia zakażenia podczas kontaktów w miejscu pracy. Zakażenie HIV nie stanowi też powodu dla rezygnacji z życia seksualnego. Ważnym jest tylko przekazanie informacji o zakażeniu partnerowi seksualnemu i stosowanie zasad bezpieczniejszego seksu, w tym używania prezerwatyw.

W Polsce jest wiele par, w których jedno z partnerów jest zakażone HIV, a drugie nie. Wśród tych, którzy używają konsekwentnie i stale prezerwatyw w kontaktach seksualnych, osoba nie zakażona pozostaje bez wirusa. Możliwe jest już także, by nie zakażona HIV kobieta mogła bezpiecznie mieć dziecko ze swoim zakażonym HIV partnerem. Możliwe jest dokonanie zapłodnienia kobiety oczyszczonymi plemnikami mężczyzny, także w Polsce.

Tak naprawdę w życiu osoby zakażonej HIV zmienia się niewiele: nie może być krwiodawcą (wiele osób nie jest i daje sobie z tym radę), nie powinna oddawać narządów do przeszczepów (można powściągnąć swój altruizm i nie rozdawać własnych narządów lub tkanek bliźnim), a w kontaktach seksualnych trzeba używać prezerwatyw.

Natomiast nie naraża się innych na zakażenie mieszkając z nimi pod wspólnym dachem, korzystając z tych samych talerzy, szklanek, toalety, łazienki. Nie można zagrażać nie zakażonym osobom w kinie, w teatrze, na basenie, podczas uprawiania sportów. Komary, czego wielokrotnie dowiedziono, nie przenoszą HIV.

Dlatego warto wykonywać testy w kierunku obecności przeciwciał anti-HIV. Świadomość zakażenia może wydłużyć życie, a pozostawanie pod opieką specjalistów zapobiegnie wystąpieniu schorzeń związanych z HIV. Świadomość zakażenia uchroni też partnerów seksualnych przed zakażeniem.

Podczas VIII Ogólnopolskiego Spotkania Osób Żyjących z HIV, wiele z nich mówiło, że ich życie „po HIV” jest znacznie lepsze, niż życie „przed HIV”. Oczywiście, informacja o zakażeniu zawsze stanowi wstrząs, nawet dla osób świadomych dokonywania wielokrotnie ryzykownych zachowań. Po krótszym lub dłuższym czasie można się jednak z faktem zakażenia oswoić, a to z kolei pozwala inaczej spojrzeć na życie, lepiej je sobie organizować, więcej w nim osiągać.

Jednakże w Polsce ciągle do specjalistów, zajmujących się terapią HIV, zgłaszają się osoby, u których zakażenie HIV rozpoznano po wielu latach jego trwania, kiedy wirus dokonał już zupełnego zniszczenia układu immunologicznego, pojawiły się ciężkie choroby związane z HIV i za późno już jest na jakiegokolwiek leczenie. Także, dlatego warto wykonywać testy w kierunku HIV, by nie umierać z powodu niewiedzy.

Opracowała: dr n. med. Dorota Rogowska-Szadkowska

Wychowywanie opiera się na współdziałaniu wychowawcy i wychowanka. Aby być wychowawcą, w pełni tego słowa znaczeniu, trzeba odnieść najpierw sukces w wychowaniu samego siebie. Odpowiedzialny wychowawca to ten, kto nie tylko posiada bogatą wiedzę teoretyczną o człowieku, lecz kto jednocześnie rozwinął w sobie bogate człowieczeństwo. Wychowawca to nie teoretyk wychowania lecz człowiek, który dojrzałe ukształtował własne człowieczeństwo. Wychowawcą to ten, kto rozumie całego człowieka: jego cielesność i emocjonalność, jego sposoby myślenia i wartościowania, jego duchowość i religijność, jego więzi z Bogiem, z samym sobą i z innymi ludźmi. Wychowawcą może być więc każdy człowiek, pod jednym jednak warunkiem, że patrzy na wychowanka w sposób całościowy i realistyczny, a nie selektywny lub naiwny.

Odpowiedzialnym wychowawcą nie może być zatem ktoś, kto uwzględni tylko niektóre sfery ludzkiego życia. A także ktoś, dla kogo pewne sfery rzeczywistości człowieka okazują się tematem tabu np. sferą płciową, moralną, społeczną. Można być wykładowcą przedmiotu o jakiejś sferze ludzkiej rzeczywistości, nie rozumiejąc pozostałych wymiarów tajemnicy człowieka. Ale z pewnością nie można być wtedy wychowawcą. W praktyce oznacza to, że każdy, kto pragnie się włączyć w proces wychowania powinien wychodzić poza swoją specjalizację zawodową. Dla przykładu lekarz-wychowawca powinien pogłębiać wiedzę z zakresu etyki, filozofii człowieka, teologii. Zaś kapłan-wychowawca powinien pogłębiać swoją wiedzę o psychice, cielesności, uwarunkowaniach społecznych ludzkiego życia. Według Marii Grzegorzewskiej tajemnicą powodzenia w wychowaniu człowieka leży w tym, kim jest wychowawca jako człowiek, w jego postawie do pracy i do zagadnień życia. Tajemnica ta leży w jego stosunku do człowieka, w szacunku do dziecka jako stojącej się osobowości.

ODPOWIEDZIALNY WYCHOWAWCA

Zadaniem wychowawców jest rozbudzanie naturalnej aspiracji wychowanków do życia w wewnętrznej wolności, do tęsknoty za więziami międrzyludzkimi opartymi na miłości i odpowiedzialności. Młodemu należy pomóc, by wygrał życie, by potrafił mądrze kierować własnym ciałem, emocjami, sposobami myślenia, by rozwijał wrażliwość moralną, by szukał sensu życia, by uczył się dojrzałej miłości wobec Boga, wobec samego siebie i wobec drugiego człowieka. Dopiero w tym pozytywnym kontekście troski o własne życie można mówić wychowankom o typowych zagrożeniach, w tym o zagrożeniach alkoholowych, narkotykowych. Psychologia potwierdza bowiem ewangeliczną zasadę, że zło zwycięża się nie tylko walką ze złem, ile troską o rozwój dobra. Jeśli młodemu pokaże się bardziej atrakcyjne „boisko do gry w życie”, niż sięganie po alkohol, czy szukanie doraźnej jedynie przyjemności, to większość z nich skorzysta z takiej szansy.

Wszystko co pochodzi od wychowujących jest propozycją, którą wychowanek może przyjąć. Największą siłą tej propozycji jest świadectwo życia, autentyczność wartości gwarantuje rangę tej wartości w życiu wychowującego. Dlatego to, co jest rzeczywiście w życiu, udziela się o wiele bardziej, aniżeli to, co się mieści w programie wychowania. Wychowanek bowiem rozwija się nie tyle na skutek przekazywanych mu informacji przez wychowawcę, ile raczej na skutek kontaktu z nim samym, ze sposobem bycia i postępowania jakiegoś człowieka. Wprawdzie słowa pouczają, ale czyny pociągają.

Opracowała: A.K.

LOGOPEDA RADZI

Z przeprowadzonych coraz częściej badań nad poprawnością wymowy dzieci w wieku przedszkolnym wynika, iż co trzecie dziecko w przedszkolu (optymistycznie licząc) wymaga szczególnej i indywidualizowanej opieki, często nawet pomocy specjalistycznej. Co więcej, potoczna moja obserwacja, jak również badania wyrywkowe przemawiają za tym, że skala zjawiska raczej rośnie, niż maleje.

Wielu rodziców zauważa problem nieprawidłowej wymowy swoich dzieci, gdy dziecko wkracza w mury przedszkola. Są jednak i tacy rodzice, którzy posyłając dziecko do szkoły podstawowej decydują się na wizytę u logopedy. Taką decyzję powodują w większości przypadków niepowodzenia szkolne ich dzieci (trudności z nauką czytania i pisania), których przyczyną jest nieprawidłowa wymowa. Wczesne rozpoznanie i dobrze prowadzona terapia mogą wyrównać defekty rozwojowe i usunąć wadę wymowy, a co za tym idzie również trudności w nauce szkolnej. Nie należy obawiać się wizyty w gabinecie logopedycznym. Badanie dziecka z zaburzoną mową obejmuje:

1) Wywiad z rodzicami lub opiekunem dziecka.

2) Badanie wymowy:

- rozumienie mowy,
- mowy samodzielnej
- powtarzania
- wymowy poszczególnych głosek.

Terapię mowy prowadzi się indywidualnie. Ćwiczenia obejmują pracę nad bogactwem słownika dziecka (biernego i czynnego), pracę nad stymulacją świadomości językowej m.in. kształtowaniem form gramatycznych, pracy nad korygowaniem wymowy (zaburzeń artykulacyjnych). Cała terapia składa się z dwóch zasadniczych etapów:

- 1) wywoływanie prawidłowego wzorca artykulacyjnego danej głoski;
- 2) utrwalenie tego wzorca w ciągu mownym (wprowadzenie go poprzez szereg ćwiczeń do spontanicznej mowy dziecka).

Nieodzowną i bardzo ważną częścią terapii logopedycznej jest ścisła współpraca pomiędzy logopedą, dzieckiem i rodzicami. Wszyscy rodzice decydujący się na terapię logopedyczną swojego dziecka powinni mieć świadomość wielkiej roli, jaką odgrywają w tej terapii.

Nie wystarczy przyprowadzić dziecka do logopedy, aby mówiło pięknie i poprawnie. Najważniejsze są ćwiczenia

z dzieckiem prowadzone systematycznie w domu (choć 5 minut dziennie). Owocną współpracą rodziców z logopedą przyczynia się do wzbudzenia w dziecku pozytywnej motywacji do ćwiczeń, a to

jest już połowa sukcesu. Dziecko, które zauważy swoją wadliwą wymowę, chce i dąży do jej skorygowania, odnosi sukces w dużo krótszym czasie niż dziecko na siłę przyprowadzone na terapię logopedyczną. Ścisła współpraca logopedy, rodziców i dziecka daje bardzo dobre rezultaty często w krótkim czasie. Jeśli więc zauważamy wadę wymowy u naszego dziecka nie zwlekajmy. Zgłośmy się do logopedy, który fachowo oceni „sytuację”.

*Magdalena Wasylewicz
logopeda*

III Katolicka Kolonia Letnia w Przemyślu

W dniach 16 sierpnia do 25 sierpnia br. 30-osobowa grupa dzieci ze Świetlicy Socjoterapeutycznej w Brzozowie przebywała na III Katolickiej Kolonii Letniej w Przemyślu. Organizatorem przedsięwzięcia była Caritas Archidiecezji Przemyskiej oraz Burmistrz Gminy Brzozów, który na ten cel przeznaczył wymagane fundusze. Stronę merytoryczną i dydaktyczną zapewnili pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brzozowie – opracowanie i realizację programu profilaktycznego „Sobą bądź, dobrze żyj” oraz wychowawcy świetlicy funkcjonującej w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Oprócz dzieci z Brzozowa i okolic (podopiecznych) MOPS-u w Brzozowie w kolonii wzięły udział inne, z Bieszczad. Nieocenioną rolę spełnili również wolontariusze świetlicy, pełniący funkcję pomocy wychowawczych. Grupa liczyła łącznie 82 osoby.

Przez 10 pięknych, słonecznych dni mieliśmy okazję poznania zabytków Przemyśla, odwiedzenia muzeów i uczestniczenia w dwóch wycieczkach turystyczno-krajoznawczych: do arboretum w Bolestraszczykach i Kalwarii Paclawskiej.

Przemyśl jest piękny i warto go zwiedzić

Na Kalwarii Paclawskiej było ognisko i pieczona kiełbasa

Codzienne zajęcia sportowo-rekreacyjne, edukacyjne dały dzieciom okazję do zdobycia wiedzy o sobie, umiejętności rozpoznawania własnych uczuć, nazywania ich i radzenia sobie z tymi nieprzyjemnymi w sposób konstruktywny. Uczyły ich współdziałania w grupie, pokonywania wewnętrznych oporów i niedoskonałości własnych, wymuszały wręcz pracę nad sobą. Codzienny udział we mszy św., praca na wartościach wpływających z filozofii chrześcijańskiej były czynnikami pozwalającym i sprzyjającym kształtowaniu prawidłowej osobowości.

Działalność plastyczna dzieci

Taniec jest uznawaną formą terapii...

Przez cały ten czas wszyscy dbaliśmy o właściwą atmosferę, wzajemną życzliwość i syte posiłki.

Jestem pewna, że gdyby nie ta kolonia, dzieci, z którymi się stykam na co dzień, nie wyjechałyby nigdzie na wakacje. Tym bardziej więc w ich imieniu i swoim dziękuję wszystkim, którym nieobce jest dobro najmłodszych, wrażliwość na ich potrzeby i chęć wywołania uśmiechu, zadowolenia i radości.

Krystyna Przyczynek

Pedagog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
w Brzozowie

WIELKI TALENT GRZEGORZA Z HACZOWA

zawsze zdradza jednak estetyczną dbałość, płaszczyzna obrazu osiąga zwykle charakterystyczne satynowe lśnienie. Bogactwo zastosowanych barwnych układów, pozwala na wyzwalanie rozmaitych nastrojów.

To, że prace Grzegorza Sienkiewicza trafiły do Düsseldorfu, nie jest przypadkiem. Zainicjowanie tejże wystawy nastąpiło już w kwietniu br. na Zamku Ujazdowskim - Centrum Sztuki Współczesnej w Warszawie. Tam Zarząd Główny Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym wyłonił 14 artystów z Polski, których prace znalazły się na wystawie w Niemczech. W ich gronie jest również Grzegorz Sienkiewicz. Niemiecka wystawa nosi tytuł „Oswajanie świata”. Będzie wędrować po wszystkich niemalże większych miastach w Niemczech. Oprócz eksponowania obrazów wystawa ma również na celu przedstawienie każdego z artystów i prezentację regionu, z którego pochodzi twórca. Sukces Grzegorza Sienkiewicza niewątpliwie stanowi więc doskonałą

promocję powiatu brzozowskiego.

W kraju obrazy Sienkiewicza są już dość popularne. Jego prace prezentowane były m.in. na wystawie indywidualnej w gdańskiej Galerii „Promyk”. W przyszłości w Muzeum Regionalnym w Gdańsku planowana jest bardzo prestiżowa impreza, tzw. „Wystawa dziesięciu”. Jednym z tych „dziesięciu” ma być Grzegorz Sienkiewicz. Dwa lata temu

Prace Grzegorza Sienkiewicza

(fot. 1)

10 września br. w Düsseldorfie w Niemczech nastąpiło otwarcie wystawy, na której zaprezentowano 5 obrazów Grzegorza Sienkiewicza z Haczowa.

Grzegorz Sienkiewicz od 1999 r. jest uczestnikiem Warsztatów Terapii Zajęciowej w Haczowie. Tam właśnie, w pracowni plastycznej prowadzonej przez instruktorkę Annę Rysz, odkrył swoje powołanie, którym jest malarstwo sztalugowe. Grzegorz Sienkiewicz maluje na płycie pilśniowej niegruntownej, najczęściej pastelą olejną. Jego prace należą do nurtu malarstwa naiwnego, sam siebie nazywa „łowcą kolorów”. Piotr Wójtowicz z krośnieńskiego Liceum Plastycznego uważa Sienkiewicza za bardzo utalentowanego artystę. Analizując jego twórczość stwierdza: *Na powierzchni swoich obrazów spiętrza faktury, poszukując różnorodnego śladu kredki, partie gładkie występują tu obok grubo kładzionych warstw. Całość*

(fot. 2)

na tej właśnie wystawie można było obejrzeć obrazy Nikifora – sławnego polskiego prymitywisty.

Magdalena Piławska

UCHODŹCTWO BRZOSZOWSKIE Z XIX/XX WIEKU

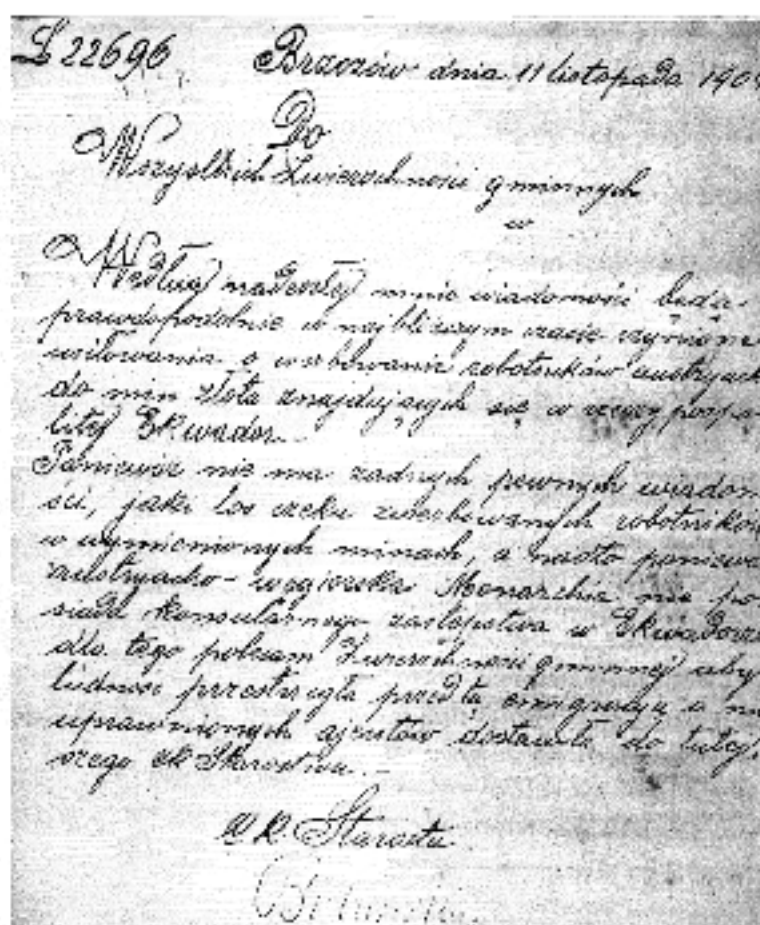
Ważnym i nowym elementem rozwoju gospodarczego przełomu XIX/XX wieku były wyjazdy setek tysięcy, a nawet milionów ludzi do innych, bardziej rozwiniętych krajów, w poszukiwaniu pracy i zarobku. Nazwano to emigracją zarobkową. Pierwsze większe migracje miały miejsce w latach 1821-1840, gdzie do innych krajów wyjechało 2 mln ludzi. Faktyczna, masowa migracja nastąpiła dopiero w drugiej połowie XIX wieku. Sprzyjał temu rozwój komunikacji morskiej, ale przede wszystkim – wzrost liczby mieszkańców Europy o około 200% w ciągu jednego stulecia.

W latach 1750-1914 z Europy wyjechało około 60 mln emigrantów. W tym okresie wyjeżdżali ludzie w większości z biednych regionów czy ziem np. jugosłowiańskiej, włoskiej, irlandzkiej, ale i terenów polskich, węgierskich czy czeskich. Jechali w nieznane gnani własną nędzą a jednocześnie nadziejami szybkiego wzbogacenia się, rozsielanymi zwłaszcza przez agentów werbujących w ten sposób robotników do różnych fabryk czy plantacji. Najwięcej emigrantów kierowało się do Stanów Zjednoczonych oraz Kanady, Australii, Nowej Zelandii, Argentyny a zwłaszcza Brazylii.

Na ziemiach polskich najbiedniejszym regionem była Galicja. Chłopi mało rolni stanowili tu ogromną większość, w niektórych powiatach nawet 90% gospodarstw. Sąsiadowały one z wielkimi majątkami ziemskimi bogatej szlachty i arystokracji. Słaby rozwój przemysłu najczęściej uniemożliwiał synom chłopskim znalezienie pracy w mieście. Dlatego niemal wszystkie dzieci pozostawały na wsi, wpływało to na szybkie zmniejszenie gospodarstw chłopskich na coraz to mniejsze, co w wyniku uniemożliwiało utrzymaniu rodziny.

Stąd też na przełomie XIX/XX wieku z przeludnionych wsi Galicji w tym także z powiatu brzozowskiego „za chlebem” wiele osób migrowało za Ocean. Według licznych ogłoszeń w prasie, ale też tzw. „werbowników”

- zachęcano do wyjazdu, organizując lub zapewniając o zorganizowaniu, ułatwieniu wyjazdu wielu rodzinom. Mieszkańcy Podkarpacia niejednokrotnie sprzedawali swe liche gospodarstwa za zaniżoną cenę, aby mieć pieniądze na wyjazd za granicę. Tam upatrywano bowiem poprawy warunków życia, poprawy biednego losu, tam miał być ich

Eden. Wobec coraz większej migracji opiekę nad uchodźcami zaczęło sprawować powstałe na przełomie wieku Towarzystwo Opieki nad Wychodźcami. Towarzystwo organizowało pomoc w emigracji do krajów głównie zamorskich, gdzie znajdowały się przedstawicielstwa Austrii (pamiętajmy, że Polska odzyskała niepodległość dopiero w 1918 r.). Towarzystwo za pośrednictwem swych terenowych przedstawicieli miało nie tyle zachęcać ile pomagać przyszłym emigrantom w ułatwieniu zakupu biletu na statek, a na miejscu w znalezieniu lub przydzieleniu ziemi pod uprawę i budowę domu. Dla wielu pośredników stało się to źródłem niezłego zarobku. Proponując wyjazd pobierano kwotę rzekomo dla załatwienia formalności wyjazdu a w rzeczywistości dwukrotnie większą. Pośrednicy z Galicji docierali ze swoimi ofertami także na te-

ren Węgier, gdzie zachęcali do wyjazdu, zapewniając załatwienie formalności morskich w portach Bałtyckich. Węgrzy na teren Galicji (Podkarpacia) wędrowali pieszo lub dostawali się tu pociągami i stąd właśnie mieli mieć wykupione bilety do Gdańska. Wiele z tych osób nie miało żadnych dokumentów, wierzyli bowiem na słowo, że to się załatwi, że to się uda.

W okresie ostatnich 10 lat XIX wieku tylko do Brazylii z krajów opanowanych przez CK Austrię przyjechało około 1 milion kolonistów. Pomimo, iż Compañia Metropolitana, prowadząca przewozy do Brazylii informowała, iż warunki bytowe w Brazylii są bardzo złe, że pogorszyły się warunki pracy i znacznie wzrosły ceny żywności, że klimat nie sprzyja Europejczykom a także, że do Polski wróciło około 10 tysięcy niedoszłych osadników – nie przekazywano tych treści na teren Galicji. A że problemem stały się działania tzw. werbowników może świadczyć pismo skierowane 18 października 1910 r. przez CK Starostę brzozowskiego do Zwierzchności Gminnej w Brzozowie, w którym czytamy: „W skutek pisma Towarzystwa Opieki nad Wychodźcami Opatrzności w Krakowie w dniu 14 października br., zawiadamia się Zwierzchność Gminną, że Towarzystwo powyższe z dniem 14 października 1910 roku cofa swe uprawnienia wydane 15 marca

1910 r. Panu B.T z Brzozowa do prowadzenia biura Opieki nad Wychodźcami Opatrzności w Brzozowie. W skutek tego polecam Zwierzchności Gminnej, aby wezwała Pana T(..), by tenże zaprzestał dalszego prowadzenia biura oraz spraw w zakres tego biura wchodzącego i aby mu poleciła sztyl swjej firmy bezzwłocznie usunąć...”

Już po krótkim pobycie w Brazylii część z emigrantów przenieśli się do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. W latach 1897-98 do Stanów Zjednoczonych przybyło z Galicji 12420 osób. Według konsulatu w Nowym Jorku – znaczna część ludności padła ofiarą niesumiennej agentów-pośredników, wobec których, z braku jakiegokolwiek wiadomości ludność ta była bezbronna. Wśród tych 12 tysięcy osób 3503 było analfabetami. Stąd też i ze Stanów Zjed-

noczonych nasi emigranci wyjeżdżali do Ameryki Południowej bądź Kanady.

W pierwszym 10-leciu XX wieku nasiliły się rekrutacje do wyjazdów do Ekwadoru, gdzie zapewniano pracę w kopalni złota. Ambasada CK Monarchii Austro-Węgierskiej przestrzegała przed beznadziejnymi warunkami pracy przyszłych emigrantów. Podobnie było z wyjazdami do Nikaragui, pisano m.in. „...**kraj ten leży w gorącej strefie amerykańskiej, dla Europejczyków nieznosny, brak tam dróg i szlaków komunikacyjnych**...”. Te apele także nie były do statecznie rozpowszechniane. Emigranci w Ameryce Południowej w zdecydowanej większości przypadków cierpieli gorszą nędzę niż w Galicji. Niemożność znalezienia pracy, obowiązujące ustawy kolonialne nie dające podstaw do otrzymania kredytu gospodarczego na pokonanie pierwszych trudności powodowały głód całych rodzin. Przez krótki okres w Panamie udzielano kolonistom krótkich, 6-miesięcznych pożyczek tj. do zebrania i sprzedania plonów z otrzymanej działki. Zbiory te nie dawały jednak w wielu przypadkach dochodów pozwalających na spłatę rat pożyczki i bieżące życie stąd też, aby otrzymać artykuły żywnościowe koloniści

musieli pracować 3 dni w tygodniu w lesie, odrabiając zaległe raty. Zakwaterowani po kilkadziesiąt w jednym baraku, z których często mieli do swych pól lub (lasów gdzie odrabiali pożyczki) po kilka godzin drogi. Stąd też budowa ich własnych domów szła bardzo wolno. Założona przez Towarzystwo Kolejowe „Brasil Railway Company” kolonia Le gru przy Port da Unia oferowała bardzo złą ziemię, stąd też wielu emigrantów, którzy otrzymali tam swoje przydziały, pomimo pożyczek, nie było w stanie utrzymać się i zwracać rat za kredyty. Wielu opuszczało kolonie udając się do miast lub wracając do ojczyzny. Część znalazła zatrudnienie na plantacjach kawy, gdzie oszczędzali zarobki dzienne wynoszące od 4 do 6,5 korony. Często jednak ten zarobek przez właścicieli plantacji posiadał zadłużenie, potrącano wówczas z zarobku 30-40%. W początku drugiej dekady XX wieku, aby wyjechać do Kanady emigrant musiał mieć 25\$ (tj. 125 koron) i wykazać się nabytą „kartą jazdy” do swego miejsca przeznaczenia w Kanadzie lub wykazać się, że posiada kwotę na zakup takiej karty. Ponadto musiał posiadać po 12,5\$ na każde dziecko w wieku 5-18 lat.

Gdy emigrant przybywał do Kanady pomiędzy 1 listopada a ostatnim dniem lutego musiał kwoty te posiadać podwójnie. Były także zwolnienia od ww. kwot w przypadkach, gdy: „...**Udawał się jako robotnik rolny do zatrudnienia mu przyobiecane**” i posiadał niezbędne środki do przybycia na miejsce zatrudnienia; gdy emigrantka skierowana została „**do pewnie jej przyobiecanej służby domowej**” lub, gdy udawało się do krewnego, żona do męża, dziecko do rodziców małoletni do siostry, ale każda z tych osób musiała posiadać źródło stałego utrzymania.

Ruchy migracyjne przerwała pierwsza wojna światowa. Odzyskanie niepodległości Polski i nadzieje z tym związane wstrzymały fale wyjazdów za ocean, częstszą stawała się migracja wewnętrzna, do miast, do pracy w powstających zakładach przemysłowych między innymi Centralnego Okręgu Przemysłowego (COP). Kolejne fale emigracji przedwojennej i lat przełomu „polskiego sierpnia” zakończyły na razie masowe wyjazdy. Czy nowe nastąpią po naszym wejściu do Unii Europejskiej – pokażą najbliższe lata.

Jan Wołak

Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich jest realizowany w oparciu o umowę kredytową, podpisaną między Rzeczpospolitą Polską a Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju. Celem PAOW jest wniesienie wkładu finansowego, inwestycyjnego oraz wiedzy i umiejętności w szeroko rozumiany rozwój gospodarczy obszarów wiejskich.

Z programu mogą skorzystać mieszkańcy terenów wiejskich i małych miast (do 20 tys. mieszkańców), którzy w chwili ubiegania się o pożyczkę są bezrobotni lub są absolwentami szkół ponadgimnazjalnych. Mogą to być też rolnicy prowadzący gospodarstwa rolne o powierzchni do 10 hektarów przeliczeniowych lub osoby prowadzące działalność gospodarczą i zatrudniające nie więcej niż 5 osób.

Pożyczki udzielane są na produkcję (z wyłączeniem produkcji rolniczej, łowiectwa i leśnictwa), produkcję rolną zaliczaną do działów specjalnych, usługi, handel oraz turystykę i agroturystykę.

POŻYCZKI I BEZZWROTNE DOTACJE W RAMACH PROGRAMU MIKROPOŻYCZEK (PAOW)

Maksymalna kwota pożyczki wynosi 5 000 USD przeliczonych na złote po średnim tygodniowym kursie NBP aktualnym na dzień rozpatrywania wniosku o pożyczkę (aktualnie ok. 19 tys. zł.). Od 01. 08. 2003 r. oprocentowanie pożyczek wynosi 5,97%. Maksymalny okres spłaty wynosi 36 miesięcy. Można uzyskać karencję w spłacie do 3 miesięcy. Dla zabezpieczenia spłaty pożyczki wystarczy poręczenie co najmniej dwóch osób fizycznych lub gwarancja władz samorządowych bądź funduszy poręczyielskich.

Dotacja w wysokości 3 600 zł. Przysługuje pożyczkobiorcom, którzy w chwili ubiegania się o dotację: zamieszkują ponad rok na terenach objętych programem oraz rozpoczynają dopiero działalność gospodarczą bądź prowadzą ją nie dłużej niż 12 miesięcy. Dotacje udzielane są wyłącznie na zakup środków trwałych.

Środki finansowe na wypłacenie pożyczek pochodzą z pożyczki zaciągniętej przez Rząd RP na prowadzenie Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich oraz funduszy własnych Fundacji. Dotacje finansowane są ze środków budżetowych państwa. Udzielanie pożyczek i dotacji rozpoczęto w styczniu 2003 roku i trwać będzie 17 miesięcy, tj. do 31. 05. 2004 roku.

Program Mikropożyczek realizowany jest przez **Fundację Wspomagania Wsi w Warszawie ul. Bellottiego 1, tel. (0...22) 6362570...75, fax: (0...22) 6366270, fw@fw.org.pl, www.fww.org.pl**

Doradcą odpowiedzialnym za realizację programu na Twoim terenie jest:
Stanisław Garbaszewski
tel. 4644741, kom. 0502234510
e-mail: stanislaw.garbaszewski@interia.pl

Oferta agroturystyczna

**OSWOJONA SARNA I INNE
ATRAKCJE**

Mało kto wie, że na terenie powiatu brzozowskiego funkcjonuje kilkanaście gospodarstw agroturystycznych. Tymczasem wiedza na ten temat może być przydatna np. w kontaktach rodzinnych, zawodowych lub towarzyskich. Wiele osób z różnych części kraju i zagranicy interesuje się ofertą turystyczną i walorami naszego powiatu. W tym celu nowoutworzony Wydział Rozwoju Regionalnego i Promocji Powiatu przygotował serwis internetowy dotyczący gospodarstw agroturystycznych. W celu dotarcia do jak najszerszego kręgu odbiorców informacje o ofertach agroturystycznych będziemy sukcesywnie zamieszczali na łamach BGP. Na początek publikujemy krótkie zaproszenie do odwiedzenia powiatu oraz oferty trzech gospodarstw.

Powiat brzozowski jest miejscem szczególnym. Przecinają go drogi prowadzące w kierunku przejść granicznych z Ukrainą i Słowacją, a także trasy wiodące w Bieszczady, Beskid Niski i Pogórze Przemyskie. W wielu miejscowościach znajdują się cenne pamiątki dawniejszych i bliższych, nierzadko burzliwych, dziejów regionu. Naszą dumą są światowej klasy zabytki – drewniane kościoły w Bliznem i Haczowie, najstarsza w kraju drewniana cerkiew w Uluczu, kolegiata w Brzozowie oraz bazylika w Starej Wsi. Stanowią one ozdobę malowniczych krajobrazów i czystej przyrody, która jest prawdziwym bogactwem powiatu. Liczne pasma wzgórz (dochodzących do 500 m n.p.m.) przedzielają doliny rzek i potoków. Znakomite miejsca do wypoczynku znajdują się nad Sanem, przez który można się przepłynąć promem lub wiszącymi kładkami. W Bliznem powstał sztuczny zalew. Przyroda umożliwia różnorodne formy rekreacji. Można poznawać uroczyste zakątki powiatu przemierzając go pieszo, rowerem, samochodem, motocyklem, a nawet konno lub kajakiem. Coś dla siebie znajdą tu zarówno pasjonaci przyrody i historii, wędkarze, myśliwi, grzybiarze, jak też wszyscy, którzy pragną spędzić wolny czas w ciszy i spokoju.

GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE

Gmina DYDNIA

DYDNIA

Całorocznie: 3 pokoje 3-osobowe (z możliwością dostawek)
Ceny noclegów: 20 zł od osoby, upust przy większej liczbie osób.
Ceny wyżywienia: całodzienne do 25 zł (śniadanie, kolacja 6-7 zł, obiad 10 zł). Namiot: 5 zł od osoby, możliwość skorzystania z kuchni i łazienki.

Elżbieta i Robert POŁAŁUŃ
36-204 Dydnia 9 a
tel. (0-13) 430 30 87

Atutami gospodarstwa są niewątpliwie: komfortowe warunki zamieszkania oraz łatwy dojazd (położenie tuż przy drodze Dynów-Grabownica). Doskonale nadaje się na bazę wypadową w bliższe i dalsze okolice regionu. Miejsce to ma już pewną renomę, gościło

turystów z kraju i zagranicy. Gospodarze proponują swoje wyżywienie (mleko, sery, jaja, owoce z sadu). Obok domu jest wydzielone miejsce na ognisko czy grill. Własne zwierzęta mile widziane.

NIEWISTKA

Całorocznie: 3 pokoje 2-osobowe

Ceny noclegów: do 15 zł od osoby (możliwość uzyskania upustów). Ceny wyżywienia: całodzienne cena do uzgodnienia. Namiot: 5 zł od osoby, możliwość skorzystania z kuchni i łazienki. Gospodarstwo to rozpoczyna swoją działalność, stąd możliwość uzgodnienia promocyjnych cen. Dom dogodnie położony przy drodze, 0,5 km od trasy Dynów-Grabownica. Dużymi walorami są: swojska żywność (mleko,

Wanda STADNIK
tel. 0-600 053 152
adres: Niewistka 17 a,
36-204 Dydnia

sery, jaja, pomidory, fasolka, buraki, jabłka) oraz wyjątkowe warunki wędkarskie. Istnieje możliwość łowienia we własnym stawie, a także w Sanie (odległość 200 m) oraz stawach w Krzemiennej (ok. 2,5 km). Do wynajęcia ciągnik z przyczepką na wycieczki krajoznawcze, okolica obfituje w piękne widoki - panoramy Pogórza po Przemyśl i Rzeszów. Atrakcyjnym domownikiem jest oswojona sarna - Kubuś.

Gmina NOZDRZEC

HUTA PORĘBY

Całorocznie: 3 pokoje 3-osobowe

Ceny noclegów: 15 zł (do uzgodnienia)

Ceny wyżywienia: całodzienne 20 zł (śniadanie, kolacja 5 zł, obiad 10 zł). Namiot: 5 zł od osoby, możliwość skorzystania z

kuchni i łazienki. Gratka dla turystów chcących odpocząć daleko od cywilizacji. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że gospodarstwo oferuje wyłącznie własne jedzenie: chleb, nabiał, mięso, warzywa, owoce i przetwory. Gospodarstwo znajduje się na uboczu od głównych tras komunikacyjnych. Dojazd

drogą asfaltową (przez most w Dynowie lub promem z Nozdrzca). Dom o tradycjach łowieckich, co widać w wystroju wnętrza. W ogrodzie myśliwska altana z paleniskiem. Gospodarstwo jest otoczone lasami, niedaleko przepływa San. Stwarza to doskonałe warunki do wypraw pieszych i rowerowych. Istnieje możliwość wynajęcia ciągnika (zimną sianą) na wycieczki krajoznawcze.

Maria i Feliks HADAM
Huta Poręby 37,
36-244 Siedliska
tel. 0-507 668 683,
0-504 852 107

(dk)

Jazz w Brzozowie

– Brzozowskie Warsztaty Jazzowe c.d.

XI Warsztaty Jazzowe

Odbyły się w lutym 2001 r. Ich organizatorami byli Brzozowski Dom Kultury, Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, Związek Gmin Brzozowskich i Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego.

Jazz Band Ball Orchestra

Dyrektorem muzycznym został Wojciech Groborz prowadzący również klasę fortepianu. Klasę instrumentów dętych prowadził znany polski trębacz jazzowy – Henryk Majewski, klasę kontrabas i gitary basowej – Tomasz Kupiec, klasę perkusji – Wiesław Jamioł, klasę wokálną – Grażyna Łobaszewska.

W kończącym warsztaty koncercie galowym wystąpili: warsztatowy zespół wokálny, instrumentalne zespoły warsztatowe, Zygi Jazz Band, Brass Standard Jazz Orchestra, trio Wojciecha Groborza oraz zespół profesorów z Grażyną Łobaszewską.

XII Warsztaty Jazzowe

Ich organizatorami byli: Brzozowski Dom Kultury, Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe oraz Związek Gmin Brzozowskich.

Dyrektorem muzycznym był Wojciech Groborz, prowadzący

Zygi Jazz Band

również klasę fortepianu. Klasę instrumentów dętych prowadził – Henryk Majewski, klasę kontrabas i gitary basowej – Tomasz Kupiec, klasę perkusji – Wiesław Jamioł, klasę gitary – Marek Piątek. Warsztaty zakończyły dwa koncerty: towarzyszący, w którym wystąpili Domarski Quartet z Rzeszowa i Zygi Jazz Band oraz Koncert Galowy, w którym wystąpili: zespoły warsztatowe, Brass Standard Jazz Orchestra, Trio Wojciecha Groborza z Markiem Piątkiem i Henrykiem Majewskim, a w roli gwiazdy - formacja Jazz Band Ball Orchestra z Krakowa.

XIII Warsztaty Jazzowe

Zorganizowano w dniach 6-8 lutego w Brzozowskim Domu Kultury. Dyrektorem muzycznym warsztatów był Wojciech Groborz, który prowadził również klasę fortepianu. Klasę instrumentów dętych prowadził znany wrocławski saksofonista – Piotr Baron, klasę gitary prowadził – Piotr Domagała, klasę perkusji – Wiesław Jamioł, klasę kontrabas i gitary basowej – Tomasz Kupiec, klasę wokálną prowadziła Krystyna Prońko. Jak zwykle warsztaty zakończyły się koncertami.

7 lutego odbył się koncert towarzyszący, w którym wystąpili: przemyska grupa bluesowa „Efemida Jass Group” oraz big-band „Brass Standard Jazz Orchestra”.

8 lutego odbył się Koncert Galowy. Zaczął się od występu 10- osobowej grupy wokálnej prowadzonej przez Krystynę Prońko, która zaśpiewała „Mr Wonderful”, „Tolerancję” Stanisława Sojki w nowym zaskakującej aranżacji. Olbrzymie brawa otrzymał zespół warsztatowy, który wykonał kompozycję Wojciecha Groborza w aranżacji Piotra Barona.

Świetnie zaprezentowała się brzozowska grupa dixielandowa Zygi Jazz Band znakomicie wykonując znane standardy dixielandowe. Takiego brzmienia jazzu tradycyjnego nie powstydziliby się żadna scena jazzowa.

Na zakończenie wystąpiło trio Wojciecha Groborza w składzie W. Groborz – p, T. Kupiec – b, W. Jamioł – dr, z którego zrobił się kwintet, gdy dołączyli do niego Piotr Domagała i obchodzący 25-lecie pracy artystycznej saksofonista Piotr Baron. Atmosfera na widowni osiągnęła apogeum, gdy do muzyków dołączyła Krystyna Prońko, która wykonała standardy jazzowe.

Organizatorem warsztatów był Brzozowski Dom Kultury, Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe w Brzozowie i Związek Gmin Brzozowskich.

Słownik skrótów:

tp. - trąbka, tb. - puzon, as. - saksofon altowy, ts. - saksofon tenorowy, p. - fortepian, g. - gitara, gb. - gitarabasowa, dr. - bębny, key. - keyboard, voc. - wokal.

Piotr Baron

Zespół „Zygi Jazz Band” ma przyjemność zaprosić 9 listopada na jubileusz 25-lecia muzyki dixielandowej w Brzozowie oraz na 10-lecie istnienia zespołu. W koncercie wystąpią: „Dailly Jazz Combo”, „Jazz Band Ball” oraz gospodarze „Zygi Jazz Band”.

Opracował: Wojciech Szuba

UNIA EUROPEJSKA

PAŃSTWA UNII EUROPEJSKIEJ

W kolejnych numerach BGP prezentujemy podstawowe informacje o państwach członkowskich Unii Europejskiej. Dane te pozwolą na poznanie specyfiki danego kraju (warunków naturalnych, gospodarki i demografii). Jest to bardzo ważne w dobie, gdy nasz kraj aspiruje do wejścia do Unii Europejskiej.

HOLANDIA

Powierzchnia: 41 tys. km²
Ludność: 15,8 mln
Gęstość zaludnienia: 389 os./km²
Stolica i największe miasto: Amsterdam
Język urzędowy: holenderski
Ustrój: monarchia parlamentarna
Graniczy z: Belgią i Niemcami
Święto narodowe: 30 kwietnia (wstąpienie na tron królowej Beatrix)

WARUNKI NATURALNE

Holandia jest najgęściej zaludnionym krajem w Europie. Pod względem liczby mieszkańców na 1 km² można ją porównać jedynie do Tajwanu i kilku mniejszych państw takich jak Hong Kong. Holandia leży na obszarze okalającym ujścia trzech rzek: Renu, Mozy i Skaldy. Połowa kraju znajduje się poniżej poziomu morza i jedynie na południu obszar wznosi się nieznacznie na wysokość około 300 m. Linie brzegową w znacznej części tworzą piaszczyste plaże. Holandia jest jedynym państwem w Europie, którego powierzchnia stale rośnie. Tworzone są tu tzw. poldery – wyrwane morzu, osuszone obszary, na których uprawia się ziemię, a nawet zakłada nowe miasta. W ten sposób pozyskuje się coraz większe obszary łąd wzdłuż wybrzeża i wokół ujść rzek.

GOSPODARKA

W Holandii eksploatuje się sól kamienną, gaz ziemny, w którego produkcji zajmuje czwarte miejsce na świecie oraz niewielkie ilości ropy naftowej. Holandia jest rozwiniętym, nowoczesnym państwem. Do najbardziej rozwiniętych należy: przemysł elektromechaniczny, elektroniczny, petrochemiczny, lotniczy, stoczniowy, piwowarski i odzieżowy. W Amsterdamie znajdują się szlifiernie diamentów. Holandia jest też producentem serów, czekolady, cygar, cukru, warzyw w puszkach, ginu oraz piwa.

MIASTA

Głównym ośrodkiem administracyjnym i przemysłowym jest Amsterdam, znajdujący się w ujściu rzeki Amstel. Miasto jest położone na wielu pomalowanych wyspach, które łączy ponad 800 mostów. Z powodu zagrożenia powodziowego domy buduje się na polach. Amsterdam wciąż spełnia rolę portu, jednak z dostępem do morza przez Kanał Morza Północnego i IJmuiden. Mimo, iż tu właśnie znajduje się stolica państwa, siedzibą rządu jest Haga. Drugim miastem pod względem liczby mieszkańców i największym portem świata jest

ROLNICTWO

Rolnictwo Holandii jest nowoczesne i bardzo wydajne. Uprawia się ziemniaki, buraki cukrowe oraz zboża. Holandia zajmuje piąte miejsce w Europie w produkcji masła, czwarte w wyrobie serów i bułek kwiatowych. Każdego roku eksportuje się miliony cebulek tulipanów, hiacyntów i żonkili.

EUROMITY

Euromity to przewodnik po najbardziej niedorzecznych, niekiedy półprawdowych, a czasem całkiem prawdziwych historiach, o których można usłyszeć, albo przeczytać, przy okazji debat o wpływie europejskich instytucji na życie przeciętnych ludzi. Szczególnie w ostatnich latach Unia Europejska okazała się kopalniami legend i dowcipów, które czasem budzą rozbawienie, a kiedy indziej wcale nie są mitami.

Komisja chce, żeby wszyscy Europejczycy czytali przy śniadaniu

Coś w tym jest. Zaproponowano drukowanie tekstów reklamowych na skorupkach od jaj. Projekt jednak został odrzucony. Obecnie reklamy można umieszczać jedynie na pudełkach jaj.

Unia uznała, że konskie mięso jest jadalne i zabroniła używania leków dla koni, gdyż mogą one być szkodliwe dla konsumentów

Coś w tym jest. Powołano Stałą Komisję Unijnych Ekspertów, która będzie decydować, czy i w jakich ilościach można podawać chorym koniom rozmaite leki. Ustalone normy nie dotyczą koni rozplodowych, wyścigowych oraz klaczy zarodkowych – o ile rząd zagwarantuje, że mięso tych zwierząt nie będzie spożywane. Ci, którzy obawiają się, że stadniny zostaną zamknięte, a wyścigi konne przejdą do historii, mogą spać spokojnie.

Ryby zmieniają barwy

Tak chyba będzie! Unia dąży do ustalenia składu i ilości barwników używanych przy produkcji żywności, a zwłaszcza ryb, z pastami i podróbkami łososia włącznie.

Unia zabroni sprzedaży aromatyzowanych chrupków

Nieprawda! Jednak urzędnicy Komisji przygotowują projekty ujednolicenia substancji słodzących i aromatyzujących. Ekspertki sprawdzają szkodliwość słodzików i sztucznych aromatów, których najwięcej jest w chrupkach.

Opracował: Piotr Tass

Dożynki Wiejskie w Rudawcu

24 sierpnia w Kościele Parafialnym pw. Królowej Polski we wsi Rudawiec odbyły się pierwsze dożynki w historii wsi oraz parafii. Organizatorem uroczystości, która dla niejednego człowieka jest powrotem do młodości, powrotem do chwil biednych, ale szczęśliwych, było Koło Gospodyń Wiejskich oraz sołtys wsi Rudawiec – Józef Czaja. Przy pięknej sierpniowej pogodzie przededni święta Matki Bożej Częstochowskiej, miejscowa ludność, zaproszeni goście oraz mieszkańcy okolicznych wsi zaczęli gromadzić się przed wejściem do Kościoła, do którego wieniec dożynkowy z dostojenstwem i powagą przyniosły panie: Janina Wrona, Stanisława Kuś,

czytała Krystyna Sowa, pierwsze czytanie B. Boczar, drugie czytanie I. Dytko. W dalszej części mszy w stronę ołtarza mała dziewczynka – Klaudia Kornofel ubrana w krakowski strój niosła ogrodowe kwiaty, a owoce Marcin Obłój. Seniorka naszego Koła Gospodyń Wiejskich – Krystyna Boczar niosła przed ołtarz chleb – dar pojednania i sytości, a Wiesława Obłój w koszyku wyłożonym lnianym płótnem dorodne plody ziemi. Ampułki z wodą i winem przed ołtarz zaniósł I. Dytko i M. Boczar.

Po mszy ksiądz zaprosił gości oraz mieszkańców Rudawca do domu sołectkiego na wspólne spotkanie przy chlebie.

**Małeńki świecie mojej
wyobraźni,
Jakże potężny jesteś w całej
Bożej przyjaźni.
Mnie tak niewiele trzeba by
szczęściem to nazwać,
A tak ogromne łaski dajesz,
że trudno ich zebrać.**

Po wejściu na salę domu sołectkiego goście oraz mieszkańcy zastali stoły przykryte białymi obrusami, zdobione dożynkowymi stroikami wykonanymi przez Małgorzatę Czaję-Buczkowską, na stołach gotowane

piezarki z kapustą, pieczone bułeczki z marmoladą, świeży domowy chleb, swojskie masło, starą recepturą kiszzone ogórki i złoty kolor tegorocznego miodu. Smak żurku z pieczarkami ugotowanego przez J. Boczar i bigos z tegorocznej kapusty do dziś pozostawił smak w ustach. Były sałatki, kompot, kawa i pyszne placki upieczone przez członkinie KGW. Na akordeonie przygrywał Jerzy Łukaszyk.

Na uroczystość przybyli: Z-ca Wójta Gminy Nozdrzec – Romuald Duda, Przewodniczący Rady Gminy – Roman Wojtarowicz, Sekretarz Gminy – Maria Potoczna, doradca rolny i sołtys wsi Izdebki – Sylwester Wojdanowski, ksiądz P. Bielówka, ksiądz Zbigniew Ślaczka oraz dwaj diakoni.

Wieniec dożynkowy

Przed rozpoczęciem występów na salę wszedł siewca zboża, ubrany w starodawny strój i ręką siejąc zboże śpiewał... zasiali w Rudawcu zboże, zboże... Podczas przemówienia M. Augustyn – małe dzieci K. Kornofel i Marcin Obłój wnieśli w koszyku wiklinowym starannie ułożone kromki chleba przekazując je na ręce sołtysa, jako gospodarza wsi, aby podzielił się z wszystkimi obecnymi na spotkaniu.

Coraz częściej mówi się, że na roli pracują już gospodarze z wykształceniem, posiadający zasoby wiedzy rolniczej, znający własną politykę rolną, tymczasem jest to pogląd jednostronny. Drugą stroną tej samej sprawy są starzy rolnicy, ludzie, którzy za wszelką cenę pragną utrzymać swoje gospodarstwo, bo dla niejednych jest to spuścizna rodowa lub za ciężko zapracowane pieniądze kupiony kawałek pola. To ono było podstawą życia,

Sołtys J. Czaja dzieli się nowym chlebem

Część artystyczna w wykonaniu par z KGW

Stanisława Łukaszyk i Józefa Boczar. Pobożne milczenie było podziwem dla wieńca i ludzkiej pracy. Kształt dużego serca z kłosów zbożowych, koloru słońca z obrazem Maryi w środku, a u stóp zielone zasuszone zboże, trawy i kwiaty polne poruszyły ludzką wyobraźnię i uznanie. Projektantkami i wykonawczyniami wieńca były Mieczysława Augustyn i Danuta Czaja. Pomocą służyły im: Józefa Boczar, Beata Boczar i Irena Dytko.

Staropolskim zwyczajem do wieńca dożynkowego przed kościół wyszedł ksiądz Piotr Bielówka z asystą ołtarza. W tym czasie chór dziecięcy „Wschodzące Promyki” prowadzony przez Małgorzatę Mazur śpiewał pieśni dożynkowe, te dziecięce głosy szczere i donośne wyciskały łzy z oczu. Pięknym dodatkiem dla chwały Bożej były recytowane wiersze przez D. Czaję, Ewę Bąk i M. Augustyn o treści dożynkowej autorstwa D. Czaj. Modlitwę wiernych

świadczyło o bogactwie człowieka i wianowało córkę wychodzącą za mąż. Dla tych ludzi ceną pola jest pot ściekający z czoła, anatomicznie zmieniona

sylwetka ciała przez czas i ciężką harówkę, ręce o zniekształconych palcach, usta spieczone słońcem i wiatrem. To ci ludzie pamiętają czasy okupacji, braku chleba, zbieranie zmrożonych ziemniaków, które gdzieś tam na pańskim polu zostały. Dla tych ludzi smak chleba ma wartość bardzo wymowną, każdą okrucieństwo spadniętą ze stołu – szacunek.

W głowie jednego rolnika rodzi się mętlik ze względu na stopniowe wprowadzanie nowości unijnych na wieś i niby z pozoru proste sprawy jak

kolczykowanie zwierząt, dokumentacja gospodarcza sprawiają trudności, a to dopiero iskrę przy wejściu w progi rozwiniętych o innej strukturze rolniczej państw unijnych.

Po zakończeniu oficjalnych uroczystości rozpoczęto spożywanie przygotowanych posiłków, a świeżo ugotowane przez Wandę Śmigiel pierogi z kapusty i skwarkami oraz pierogi ze ziemniaków ugotowane przez S. Kuś polane rumianym masłem dodały wyjątkowej oprawy.

Gdy słońce kończyło swoją niebiańską wędrówkę rozległy się dźwięki orkiestry i rozpoczął się festyn zorganizowany przez rudawskich strażaków. Wieczór był ciepły, a zabawa trwała do późnych godzin wieczornych.

**Tak cicho wokół, tak miło
Tak dusza anielsko śni,
I ludzie wspominają chwile
Skończonych ziemskich żniw**

Opracowała: Danuta Czaja
Przewodnicząca KGW w Rudawcu

21. 09 br. w Górkach odbyła się impreza pod nazwą „Święto plonów”. To już druga edycja, w całości zorganizowana przez Radę Rodziców i Radę Pedagogiczną SP w Górkach.

Starościna i Starosta prowadzą korowód dożynkowy

Uroczystość rozpoczęła się obrzędem tradycyjnego przekazania chleba i wieńca przez barwny korowód dożynkowy przedstawicieli wsi Bolesławowi Graboniowi. Funkcję starostów

pełnili Matylda Sowa i Henryk Florek. Następnie z krótkimi przemówieniami wystąpili dyrektorzy SP w Górkach: Aleksandra Lubecka oraz Bronisław Przyczyniek. Słowa podziękowania organizatorom przekazał Przewodniczący Rady Miejskiej w Brzozowie – Tadeusz Sperber. W dalszej części święta wystąpiły kapele ludowe „Górczanie” i „Kamraty” z GOK z Sanoka.

Rozstrzygnięto konkurs na najdorodniejszy okaz warzyw i owoców z górskich pól i sadów. Plony gromadzone przez uczniów stanowiły piękny element dekoracyjny sali, w której przebiegała uroczystość. Dużym zainteresowaniem cieszyły się dwie wystawy przygotowane przez Małopolski Uniwersytet Ludowy we Włodowie i Powiatowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Brzozowie.

Przeprowadzono sprzedaż tradycyjnych „szyszek” wypieczonych z tegorocznych plonów, mieszkańcy brali udział w mini-loterii. W trakcie imprezy wszyscy uczestnicy byli podejmowani tradycyjnym jadłem regionalnym. Atrakcyjnym uwieńczeniem „Święta Plonów” była audycja zabawa taneczna trwająca do późnych godzin nocnych.

Rada Rodziców
Rada Pedagogiczna

Dożynki gminne w Hłudnie

„...Bochen jest pachnący
ze ziarna złotego,
powinno wystarczyć
dzisiaj dla każdego...”

Tak „ośpiewywały” swój wieniec członkinie Koła Gospodyń Wiejskich z Izdebek, na gminnych dożynkach.

W tym roku gospodarzem dożynek był wieś Hłudno, licząca ponad 1 tys. mieszkańców i prawie 240 średniej wielkości gospodarstw rolnych. W Hłudnie, od 1 września br. funkcjonuje Zespół Szkół, dział Ludowy Klub Sportowy, biblioteka publiczna, dwa Koła Gospodyń Wiejskich oraz jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej.

Uroczystości święta plonów rozpoczęły się mszą św. dziękczynną odprawioną w Kościele Parafialnym pw. Świętej Klary. Homilię wygłosił ksiądz infułat Julian Pudło a dodatkową, piękną, oprawę przygotowały, miejscowa schola oraz panie z KGW Izdebki. Starostami tegorocznych dożynek byli: Brygida Szpiech i Roman Szpiech. Brygida Szpiech – prowadzi, wraz z mężem, 8 – hektarowe, wielokierunkowe gospodarstwo rolne. Dobre wyniki Państwa Szpiechów w produkcji zarówno roślinnej jak i zwierzęcej – to efekt ich pracowitości oraz stosowania nowoczesnych metod i technologii oraz stałej współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego. Roman Szpiech, wspólnie z żoną prowadzi 6 – hektarowe gospodarstwo. Jest ono, jak prawie wszystkie na terenie Hłudna i całej gminy, wielokierunkowe. Pan Szpiech

również stale współpracuje z ośrodkiem doradztwa rolniczego.

Starościna i Starosta dożynek w Hłudnie

Dożynkowy bochen chleba z rąk starostów odebrał Wójt Gminy Nozdrzec – Antoni Gromala, któremu towarzyszyli: Jerzy Wiśniewski – Dyrektor Kancelarii Zarządu Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie, Krzysztof Kawalec – Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, Andrzej Szczepański – Dyrektor Agencji Rynku Rolnego – OT w Rzeszowie,

Janusz Draguła – Wicestarosta Powiatu Brzozowskiego oraz Mieczysław Czupski – Przewodniczący Rady Powiatu Brzozowskiego.

Przed stawiciele władz wojewódzkich, powiatowych i gminnych

Po części oficjalnej nastąpiła najbarwniejsza część uroczystości – prezentacja wieńców dożynkowych. W tym roku było ich 11. Wszystkie piękne, pieczołowicie wykonane, wzbudziły szczery podziw dla kunsztu i cierpliwości ich twórców. Za materiał do wykonania wieńców posłużyły kłosa i ziarna zbóż uprawianych w naszej gminie oraz owoce, kwiaty, warzywa, a nawet grzyby. Wszystkie grupy wieńcowe wystąpiły w jednorodnych, kolorowych strojach. Szczególnie barwnie i widowiskowo zaprezentowała się delegacja koła gospodyń z Izdebek, które nie tylko „drogą przez „Gacówki” na dożynki w Hłudnie „przyniosły wieniec zboża, przybrany przecudnie”, pięknie i z taktownym żartem go „ośpiewały” ale i uraczyły

Wystawa starych narzędzi pracy

zebranych doskonałymi razowymi kapuśniakami i serowiakami. Ośpiewany, przy wtórze kapeli ludowej „Warzanie”, został też wieniec przywieziony przez członków NSZZ RI „Solidarność” z Wary, pięknie przybrany drabiniastym wozem.

Bogate i bardzo strojne, wieńce i wiązanek dożynkowe zaprezentowały również delegacje z sołectw: Nozdrzec (2 wieńce), Wesola, Izdebki Rudawiec, przysiółek Wesola Ujazdy, przysiółek Wesola Rytka Górka oraz Hłudno, jako gospodarze – 3 wieńce.

Słowa podziękowania za ciężką i trudną pracę oraz serdeczne życzenia rolnikom całej gminy złożyli Goście: w imieniu Marszałka Województwa – Dyrektor Jerzy Wiśniewski, w imieniu Wojewody Podkarpackiego – Dyrektor Krzysztof Kawalec oraz Wicestarosta Powiatu – Janusz Draguła. Miłą niespodzianką

było wystąpienie Pana Andrzeja Szczepańskiego – Dyrektora Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego w Rzeszowie, który przekazał Witoldowi Toczek z Hłudna - największemu na terenie gminy Nozdrzec dostawcy mleka - pamiątkowy puchar (w 2002 roku Toczek sprzedał 15.989 litrów mleka) oraz Stanisława Majdy - Kierownika Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, który w imieniu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych wręczył Mieczysławowi Zańko z Wary – właścicielowi największego gospodarstwa rolnego (22 ha) – roczną polisę ubezpieczeniową NNW.

Po części oficjalnej, licznie zgromadzeni uczestnicy dożynek z dużym zainteresowaniem obejrzyli obrzęd dożynkowy „Żeby chleba było do syta” w wykonaniu zespołu ludowego „Graboszczanie”. Na uwagę zasługuje oprawa plastyczna dożynek, którą stanowiły; nie tylko piękny krajobraz Hłudna, ale i dekoracja wykonana przez GOK w Nozdrzcu, przy dużej pomocy mieszkańców Hłudna, którzy przynieśli zachowane do tej pory stare narzędzia pracy – żarna,

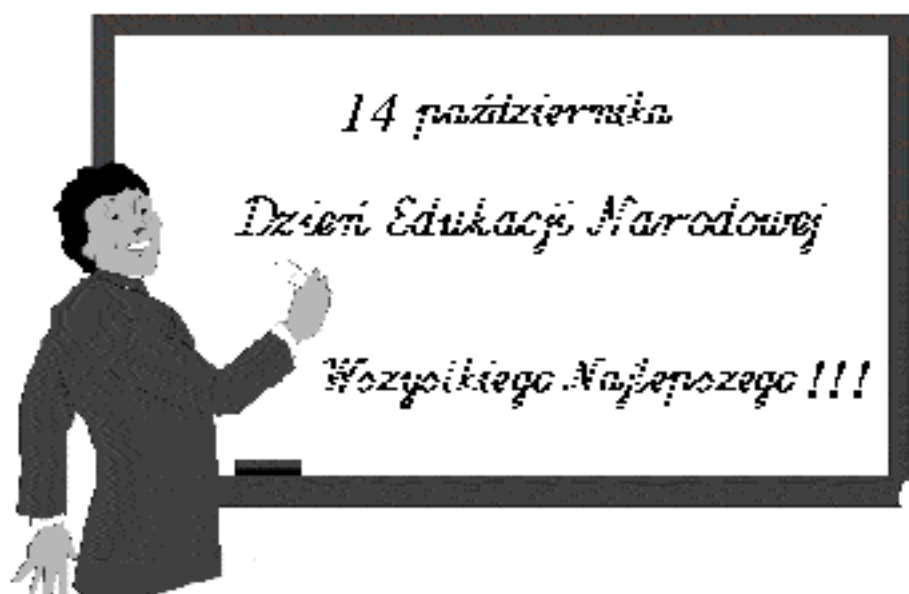

Przekazanie chleba na ręce Wójta Gminy A. Gromań

dzieże, barcie, drewniany pług, na które starsi patrzyli z nostalgią, a młodzi z zaciekawieniem.

Podczas dożynek zaprezentowały się również instytucje współpracujące i działające na rzecz rolnictwa. Swoje stoiska – prezentacje miały: Agencja Rynku Rolnego, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, Powiatowy Zakład Ubezpieczeń S.A. w Brzozowie oraz Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale. Dożynki gminne w Hłudnie były również okazją do towarzyskich spotkań mieszkańców gminy.

Organizatorzy dożynek

JAK DZIAŁAJĄ WYSZUKIWARKI ?

Czym byłby współczesny Internet bez wyszukiwarek (ponad 3000, nawet jeśli ograniczymy się wyłącznie do największych i najważniejszych, wciąż jest ich przynajmniej około 50)? W sieci funkcjonują już ponad dwa biliony stron WWW i tysiące nowych tworzonych jest każdego dnia. Poszukując jakichkolwiek informacji, najczęściej korzystamy właśnie z wyszukiwarek. Pomagają nam przedzierać się przez sieć i wskazują właściwą drogę. Oprócz wielu zalet, mają niestety również i wady bo są bezdusznymi maszynami, potrafiącymi skutecznie utrudnić życie każdemu, kto chciałby z ich pomocą wypromować swoją stronę.

Alternatywą są katalogi WWW, nie każda witryna może jednak do nich trafić - wszystko zależy od redaktorów katalogów. Zasoby katalogowe są też zawsze mniejsze niż bazy wyszukiwarek. Prawdziwy webmaster powinien zadbać o to, aby jego strona była na szczytach zestawień zarówno wyszukiwarek, jak i katalogów, nigdy przecież nie wiadomo, z której formy wyszukiwania informacji postanowi skorzystać surfujący po Sieci internauta. Jest to jednak trudne zadanie!

Marketing internetowy

Na naszych oczach rozwija się zupełnie nowa gałąź przemysłu zajmująca się promowaniem nowych stron, w tym między innymi współpracą z wyszukiwarkami. Marketing internetowy nie polega na rejestracji strony w najważniejszych wyszukiwarkach i biernym oczekiwaniu na internautów. Jeśli chcesz, aby twoja strona była skutecznie promowana przez wyszukiwarki, musisz poświęcić im wiele swojego cennego czasu. Musisz zdawać sobie także sprawę z tego, że rejestracja to nie wszystko, współpracę strony z wyszukiwarkami należy również systematycznie kontrolować. Codziennie w Sieci pojawiają się tysiące nowych witryn, powstają, zmieniają się i rozbudowują również same wyszukiwarki. Internet nie jest tworem statycznym, lecz najbardziej dynamicznie rozwijającą się formą komunikacji. Właśnie dlatego niezbędna jest ciągła kontrola obecności i pozycji witryny na listach zwracanych przez wyszukiwarki. Jedynie wysokie notowania gwarantują, że korzystający z wyszukiwarki internauta cię odwiedzi.

Wyszukiwarki indeksują Sieć automatycznie. Program, żargonowo zwany pajakiem, pobiera URL-e z centralnej bazy danych, odwiedza strony WWW indeksuje znajdującą się na nich informację i następnie, kierując się zamieszczonymi na nich linkami, wchodzi na kolejne strony i kontynuuje indeksowanie. Nowe strony dodawane są do bazy, natomiast informacje o tych, które znajdują się już w bazie, są uaktualniane. W ten sposób wyszukiwarka buduje i odświeża swoją bazę danych. **Co natomiast dzieje się po zadaniu pytania?** Jeżeli na przykład wpiszesz „portal” i klikniesz przycisk Szukaj, to wyszukiwarka natychmiast przejrzy wszystkie zindeksowane strony, szukając tych, na których występuje wprowadzony przez ciebie tekst. Strony zawierające twoje pytanie pomiędzy tagami <TITLE> będą umieszczone bardzo wysoko na zwróconej przez wyszukiwarkę liście. Równie wysoka będzie pozycja stron zawierających twoje pytanie wewnątrz tagów <META>. Wyszukiwarka zliczy także, ile razy zadane przez ciebie pytanie występuje w tekście - ciele

dokumentu. Te strony znajdą się jednak na dalszych pozycjach listy. Poniżej przedstawiony jest wymyślony przykład kodu źródłowego, który mógłby znaleźć się na stronie portalu: <TITLE>Portal Internetowy </TITLE> <META NAME="DESCRIPTION" CONTENT= „Największy polski portal internetowy, najnowsze wiadomości, czaty ze znanymi osobami” > <META NAME="KEYWORDS" CONTENT= „Portal, Portal internetowy, Katalog WWW, Biznes, Poczta, Wiadomości, Horoskop, Pogoda, Czat, Cz@t”> Jak widać, tag <META> występuje w dwóch wariantach: DESCRIPTION i KEYWORDS. DESCRIPTION to krótki opis samej strony, podczas gdy KEYWORDS pozwala na przyporządkowanie stronie słów kluczowych. Jeżeli internauta zada wyszukiwarce pytanie pasujące do jednego z twoich słów kluczowych, to z pewnością pozycja twojej witryny na liście zwróconej przez wyszukiwarkę będzie stosunkowo wysoka i bez wątpienia wyprzedzisz wszystkie strony, które zawierają zadane pytanie wyłącznie w tekście. W zwracanym przez wyszukiwarkę rezultacie wyszukiwania dla każdej ze stron znajdującej się na liście wyświetlana jest zwykle zawartość tagu <TITLE>tagi<TITLE> są też linkami do stron. Większość wyszukiwarek prezentuje również treść tagu DESCRIPTION (tak działa na przykład AltaVista <http://www.altavista.com/>). Zamiast DESCRIPTION przedstawiają fragmenty tekstu strony WWW. Korzystając z dobrodziejstw tagów <TITLE> i <META>, dostarczasz wyszukiwarkom użytecznych danych, jak również dajesz korzystającym z nich internautom wyraźną wskazówkę na temat zawartości twojej strony. Tagi te mają więc zasadnicze znaczenie, jeśli chcesz, aby użytkownicy wyszukiwarek wybierali z generowanych przez nie rezultatów poszukiwań właśnie twoją witrynę.

Sztuka pisania

Umieszczenie tagów <TITLE> i <META> jest zadaniem stosunkowo prostym. Problemem jest natomiast zapewnienie im odpowiedniej efektywności. Musisz zastanowić się nad tym, jakie pytania najczęściej zadają internauci wyszukiwarkom i na które z nich w odpowiedzi powinna być wymieniana na liście twoja strona. Tagi powinny być napakowane informacjami tak, jak tylko jest to możliwe. Zamieszczenie w tagu TITLE czegoś w rodzaju „Witam na mojej stronie domowej” jest kompletnym marnotrawieniem jego możliwości. Tego typu informacja jest bezwartościowa dla internautów i wyszukiwarek, ponieważ absolutnie nie przybliża im zawartości strony. Musisz także być świadomy tego, że im bardziej popularny jest konkretny termin, tym dłuższa lista stron generowana jest w odpowiedzi na niego i tym trudniej być na tej liście zauważonym. Obecnie najpopularniejszym terminem w Sieci jest „mp3”, więc każdy, kto promuje stronę MP3, może być pewien ogromnej konkurencji wielu tysięcy innych stron. Sergey Brin - współzałożyciel wyszukiwarki Google radzi wszystkim webmasterom, którzy chcą przygotować swoją stronę do jak najlepszej współpracy z Google, aby skoncentrowali się na zawartości strony i jej tematyce. Jeśli będzie naprawdę dobra, linki do niej zamieszczą inne witryny. Im więcej będzie tych linków,

tym wyżej w rankingu Google znajdzie się twoja strona. Najwyżej punktowane są linki ze szczególnie „ważnych” stron WWW (takich jak portale, strony przedstawiające newsy itp).

Krótko mówiąc, jeżeli nie masz nic szczególnie interesującego do powiedzenia, nie oczekuj, że ludzie będą poszukiwać cię w Sieci po to, aby jeszcze raz przeczytać te same stare teksty. W Internecie z pewnością natrafisz na inne strony, poruszające tematy zbliżone do twoich, dlatego tak ważne jest, abyś potrafił się od nich odróżnić.

Należy stosować jak najbardziej precyzyjne słowa kluczowe - na przykład, jeśli twoja strona dotyczy podróży, użyj kluczy definiujących sposoby podróży, na przykład „podróż autostopem”, „komunikacja kolejowa”, „przeloty”, „tanie podróże” itp. Pamiętaj, że na różnych stronach twojej witryny mogą znajdować się różne tagi <TITLE> i <META>. Każda strona może być odrębnym wejściem do wnętrza twojej witryny. Im większej liczbie stron przypiszesz precyzyjnie dobrane słowa kluczowe, tym większe masz szansę, że internauci cię zauważą.

Teoria kontra praktyka

Pewne zasady są stałe we wszechświecie, zmienia się jedynie ich kontekst. Pierwsze fałszerstwa pieniędzy pojawiły się natychmiast po ich wprowadzeniu. Tak samo oszukiwanie wyszukiwarek rozpoczęło się tuż po ich wymyśleniu. Twórcy stron od dawna starają się, niekoniecznie uczciwie, podnosić pozycję swoich dzieł na generowanych przez wyszukiwarki listach. Wyszukiwarka polskich zasobów indeksuje (to znaczy przegląda i zapamiętuje) tylko polskie serwisy - czyli te, które znajdują się w domenie pl lub inne, ale w całości będące serwerami polskimi). Zgłaszając adres głównej strony serwisu możesz spodziewać się, iż cały serwis WWW zostanie zindeksowany w ciągu najbliższych dni - zwykle 12-48 godzin.

Każda wyszukiwarka udostępnia formularz, dzięki któremu możesz zarejestrować swoją witrynę dodawania strony do wyszukiwarki polskich zasobów. Mechanizmy indeksujące można trochę „podkręcić”. Najprostsza technika to powtarzanie słów kluczowych wewnątrz tekstu dokumentu i ustawianie ich koloru na taki sam jak kolor tła. Słowa te są więc niewidoczne dla użytkowników, uwzględniane są natomiast przez chodzące po Sieci wyszukujące pajaki. Inna metoda to na przykład zastąpienie tekstu - słów kluczowych obrazkami.

Jest więc oczywiste, że nie powinieneś wypełniać swojej strony WWW popularnymi terminami, takimi jak wspomniane „mp3” czy „sex”, jeśli nie mają one nic wspólnego z jej zawartością. Pamiętaj, że jeśli chcesz powiększyć grupę osób odwiedzających twoją witrynę, musisz zainteresować ich zawartością, uczynić wszystko, aby chcieli powrócić. Nie należy przyciągać internautów podstępem, ponieważ oszukani prawdopodobnie bardzo szybko klikną przycisk *Wstecz*.

Różnorodność wyszukiwarek

Po zoptymalizowaniu strony i właściwym dobraniu zawartości tagów <TITLE> i <META> nadszedł czas, aby uruchomić wyszukiwarkę i zobaczyć, co też może ona dla nas zrobić. Algorytmy, według których funkcjonują wyszukiwarki, są różnorodne. Tak jak wszystko w Sieci, także i wyszukiwarki

ciągle się zmieniają, udoskonalają i rozbudowują. Modyfikowane są również sposoby indeksowania stron WWW. Każda wyszukiwarka udostępnia formularz, dzięki któremu możesz zarejestrować swoją witrynę - przeważnie wystarczy podać adres URL. Odwiedzanie po kolei wszystkich wyszukiwarek tylko po to, aby wpisać URL z pewnością szybko cię znudzi. W odpowiedzi na tę niedogodność powstały strony oferujące usługi rejestracyjne. Korzystając z nich wystarczy raz wprowadzić URL, a zostanie on automatycznie wysłany do wielu wyszukiwarek. Istnieje również software o takich samych właściwościach, na przykład AddWeb, który można ściągnąć bezpłatnie, czy Exploit (bezpłatna wersja testowa dostępna jest na stronie <http://www.exploit.com/>). Programy zwykle po wykonaniu procedury rejestracji zwracają raporty informujące o tym, gdzie adres został zarejestrowany. Korzystanie z takiego oprogramowania jest sprawą własnego wyboru. Niektórzy decydują się na nie, ponieważ odciąża ich to od żmudnego wprowadzania informacji do setek wyszukiwarek, inni wolą podchodzić do rejestracji bardziej starannie i ostrożnie. Na początek najlepiej stworzyć parę stron, zarejestrować ich URL-e w kilku wyszukiwarkach i ich sprawdzić, jak wypadły na listach. W tym momencie zaczyna się już zabawa - częstotliwość uaktualnień wyszukiwarek jest bardzo zróżnicowana - czasami będziesz musiał czekać bardzo długo, zanim twoja rejestracja zostanie przez nie przetrawiona. Wydaje się, że najszybciej uaktualniana jest AltaVista, na efekty rejestracji w tej wyszukiwarce wystarczy poczekać kilka dni. Google odświeżana jest regularnie - w przybliżeniu co 30 dni, co jest czasem bardziej typowym dla większości wyszukiwarek.

Techniki promowania strony w Internecie

Linki

Linki mogą ogromnie zwiększyć ruch na twojej stronie. Powinieneś odnaleźć w Sieci witryny o zbliżonej tematyce i wysłać im uprzejme e-maile z propozycją zamieszczenia obopólnych linków. Takie postępowanie nie tylko zwiększy ruch na twojej stronie, ale również pomoże wyszukiwarkom takim jak Google (czyli wykorzystującym technologię zliczania linków) w określeniu pozycji witryny na generowanej liście.

Off-line

Łatwa do zapamiętania nazwa domeny z pewnością zaprocentuje zwiększeniem liczby odwiedzin. Powinieneś także umieścić swojego URL-a we wszystkich wysyłanych i rozdawanych informacjach kontaktowych (listach, prospektach, wizytówkach, reklamach itp.).

Podpis

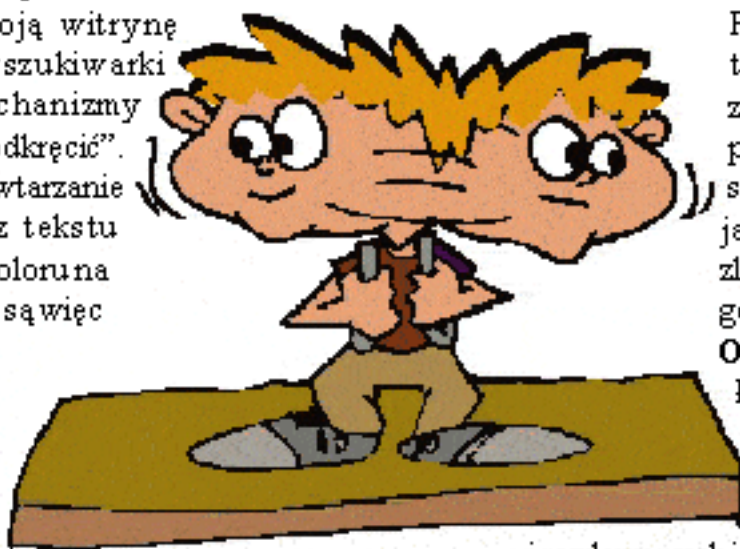
Umieść swojego URL-a w podpisach dołączanych do listów e-mailowych, może wraz z jednym bardzo krótkim zdaniem przedstawiającym, co zawiera twoja strona. Wtedy każda z osób, z którymi korespondujesz, będzie świadoma tego, że masz swoją własną stronę.

Google

Jeśli chcesz być widoczny w Google, musisz zadbać o to, aby inne witryny zawierały linki prowadzące właśnie do ciebie (<http://www.google.com/>). Jedną z najmłodszych wyszukiwarek, jednak mogąca pochwalić się już ponad milionem zindeksowanych stron, Google ostatnio współpracuje z Yahoo!, co oznacza, że szybko stanie się najczęściej wykorzystywaną wyszukiwarką w Sieci.

Źródło: Internet

Opracował: Supel Dariusz

KUNA DOMOWA

Kuna domowa (*Martes foina*), zwana kamionką pochodzi z rodziny łasicowatych (*Mustelidae*), zaliczanej do rzędu drapieżnych. Zamieszkuje w pobliżu ludzkich osiedli w Europie i Azji. W Polsce występuje w całym kraju, lecz nielicznie. Jest gatunkiem chronionym, jako tępiciele gryzoni. Kuna domowa żyje na strychach domów i w zabudowaniach gospodarczych, wśród zwalów drzewa lub gałęzi albo też w kamionkach w pobliżu gospodarstw. Spotyka się je także na obrzeżach lasów, w ogrodach, parkach, starych budynkach i ruinach domów.

foto.1

Kuna domowa pod względem budowy ciała jest bardzo zbliżona do kuny leśnej, różni się jednak od niej następującymi cechami. Głowa jest masywniejsza, uszy krótsze, bardziej zaokrąglone i szerzej rozstawione (54 – 56 mm) niż u kuny leśnej. Nos barwy różowej. Opuszki stóp są nagie. Futerko kasztanowobrunatne, uszy z białym obrzeżem i na piersiach biała plama sięgająca w rozwidleniu do górnej części nóg. Kształtem i kolorem plamy odróżnia się od kuny leśnej. Długość ciała u tych zwierząt dochodzi nawet do 50 cm, natomiast ogona do 30 cm.

Kamionka prowadzi tryb życia nocny i samotny. Poluje głównie na ziemi a nie na drzewach. Jako zwinny i zręczny drapieżnik poluje na zdobycz do rozmiarów koźlęcia sarny. Żywi się również małymi ssakami takimi jak myszy i krety, ale zjada także króliki, kury, gołębie. Kuna czyni nieraz duże szkody w kurnikach i gołębnikach, gdyż potrafi wybić wszystkie sztuki, które uda się jej pochwycić a zjada tylko tę sztukę, którą może zaciągnąć do swojej kryjówki. Jej ulubionym przysmakiem są jaja.

W lecie przeważa pokarm roślinny, jak jagody i inne owoce. Rzadko zjada nietoperze i jeże. W osiedlach ludzkich

skutecznie łowi szczury, pełniąc tym samym także pożyteczną rolę. Dienne zapotrzebowanie pokarmowe wynosi od 100 do 200 g.

foto.2

Okres godowy kamionki wypada koźcem czerwca i trwa do połowy sierpnia. Cięża (przedłużona) wynosi od 247 do 280 dni. Jeden miot rocznie. Młode rodzą się pod koniec marca lub na początku kwietnia, w miocie są od 2 do 6, średnio 3 młode. Gniazda są dobrze wymoszczone. Młode otwierają oczy po 34 – 38 dniach, ssą około 6 tygodni, dojrzałość płciową uzyskują po 15 miesiącach. Linka przebiega dwa razy w roku: wiosenna rozpoczyna się pod koniec kwietnia i trwa do początku maja, od głowy i przechodzi na tułów, w końcu na ogon. Linka jesienna zaczyna się w sierpniu, przebiega w kierunku odwrotnym i kończy się w listopadzie. Maksymalna długość życia wynosi przypuszczalnie około 10 lat. Aktywność kuny jest głównie nocna. Wielkość terytorium zależna jest od warunków pokarmowych, obejmuje od 2 do 4 tysięcy ha.

foto.3

Długość jednorazowej marszruty dochodzi do 8 km. W zimie zagęszczenie kamionki w osiedlach jest większe niż w lecie.

Opracowała: Anna Kałamucka

Sport Szkolny

Podkarpacki Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy w Rzeszowie podał wyniki końcowe rozgrywek szkolnych za rok. 2002/2003.

I. Igrzyska Młodzieży Szkolnej.

Brało udział 642 Szkoły Podstawowe.

1. NSS Ustrzyki Dolne – 1017 pkt
2. SP Nr 9 Dębica – 574 pkt
3. SP Nr 3 Tarnobrzeg – 558 pkt
22. SP Nr 1 Humniska – 260 pkt
25. SP Haczów – 245 pkt
91. SP Blizne – 87 pkt
116. SP Siedliska – 70 pkt
121. SP Nr 2 Izdebki – 66 pkt
123. SP Grabownica – 66 pkt
129. SP Orzechówka – 62 pkt
130. SP Nr 2 Przysietnica – 61 pkt
141. SP Nr 4 Izdebki – 57 pkt

146. SP Jasienica Rosielna – 54 pkt
163. SP Brzozów – 47 pkt
189. SP Turze Pole – 40 pkt
206. SP Stara Wieś – 36 pkt
285. SP Domaradz – 22 pkt
327. SP Dydnia – 18 pkt
462. SP Nr 1 Przysietnica – 7 pkt
514. SP Górki – 5 pkt
522. SP Wola Jasienicka – 5 pkt
550. SP Wara – 4 pkt
611. SP Barycz – 1 pkt
626. SP Nozdrzec – 1 pkt

Powiat brzozowski został sklasyfikowany w województwie podkarpackim **na 11 miejscu na 25 powiatów.**

II. Gimnazjada.

W zawodach brały udział 152 szkoły.

1. Gimnazjum Nr 5 Przemyśl – 957 pkt
2. NSS Ustrzyki Dolne – 897 pkt
3. Gimnazjum Nr 7 Rzeszów – 699 pkt
36. Gimnazjum Brzozów – 196 pkt
96. Gimnazjum Przysietnica – 92 pkt
116. Gimnazjum Stara Wieś – 70 pkt
129. Gimnazjum Nozdrzec – 62 pkt
164. Gimnazjum Jasienica Rosielna – 42 pkt
175. Gimnazjum Blizne – 39 pkt
198. Gimnazjum Górki – 30 pkt
200. Gimnazjum Dydnia – 29 pkt

202. Gimnazjum Niebocko – 28 pkt
220. Gimnazjum Humniska – 23 pkt
229. Gimnazjum Haczów – 20 pkt
230. Gimnazjum Trześniów – 20 pkt
268. Gimnazjum Orzechówka – 13 pkt
274. Gimnazjum Domaradz – 12 pkt
289. Gimnazjum Jasionów – 9 pkt
301. Gimnazjum Izdebki – 7 pkt
317. Gimnazjum Jabłonica Polska – 5 pkt
351. Gimnazjum Golcowa – 1 pkt

Powiat brzozowski został sklasyfikowany **na 20 miejscu.**

III. Licealiada.

W zawodach wzięło udział 168 szkół ponadgimnazjalnych.

1. LO Kolbuszowa – 630 pkt
2. II LO Sanok – 603 pkt
3. ZS Trzcinica – 568 pkt
4. II LO Przemyśl – 500 pkt
5. ZSP Nr 5 Krosno – 477 pkt
6. ZSZ Nr 1 Dębica – 455 pkt

7. ZS Nr 2 Nowa Dęba – 454 pkt
8. V LO Mielec – 429 pkt
9. ZST Mielec – 428 pkt
- 10. I LO Brzozów – 423 pkt**
- 39. ZSE Brzozów – 203 pkt**
- 47. ZSB Brzozów – 140 pkt**

Powiat brzozowski został sklasyfikowany **na 12 miejscu.** W stosunku do roku ubiegłego w szkołach podstawowych z powiatu brzozowskiego wysoką pozycję w klasyfikacji wojewódzkiej zajmują: SP Haczów i SP Nr 1 Humniska. Wyraźny spadek w osiągnięciach sportowych zanotowały: SP Brzozów z 30 miejsca spadła na 163 i SP Nr 2 Przysietnica z 34 spadła na 130 obecnie.

W Gimnazjady dominującą rolę odgrywają: Gimnazjum Brzozów, Gimnazjum Przysietnica i Gimnazjum Stara Wieś. **Brzozowskie szkoły ponadgimnazjalne:** I LO, ZSE i ZSB reprezentują mimo wielu trudności głównie finansowych średni poziom na szczeblu wojewódzkim. Systematycznie młodzież tych szkół osiąga coraz lepsze wyniki sportowe. 10 miejsce I LO w województwie jest największym osiągnięciem sportowym ostatnich lat.

Opracował: *Kazimierz Kosubal*

VII BIEGI IM. PROF. WALERIANA PAŃKI

19 września br. na stadionie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Brzozowie odbyły się biegi im. Prof. Waleriana Pańki. Organizatorami biegów byli: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Brzozowie, Związek Gmin Brzozowskich, Starostwo Powiatowe i Urząd Miejski.

Biegi odbyły się w kategoriach:

1. Szkoły Podstawowe:

- klasy I i II - dystans 200 m - dziewczęta i chłopcy
- klasy III i IV - dystans 400 m - dziewczęta i chłopcy
- klasy V i VI - dystans 600 m - dziewczęta i chłopcy

2. Gimnazja

dystans 800 m - dziewczęta i chłopcy

3. Szkoły Średnie

dystans 1000 m - dziewczęta i chłopcy

Puchary dla zwycięzców

WYNIKI:

Dziewczęta - 200 m

1. Pelc Kamila - SP Zmiennica
2. Sadowska Joanna - SP Zmiennica
3. Tymczak Brygida - SP Turze Pole
4. Chrobak Monika - SP Zmiennica
5. Mikoś Katarzyna - SP Nr 2 Domaradz
6. Gazda Ilona - SP Zmiennica

Dziewczęta - 400 m

1. Jonarska Sabina - SP Górki
2. Bober Agnieszka - SP Turze Pole
3. Winiarska Justyna - SP Humniska
4. Dżoń Paulina - SP Grabownica
5. Dmistrz Paulina - SP Humniska
6. Tymczak Martyna - SP Turze Pole

Dziewczęta - 600 m

1. Ząbek Magdalena - SP Nr 1 Domaradz
2. Kędra Aleksandra - SP Nr 1 Humniska
3. Koszyła Wioletta - SP Nr 1 Humniska
4. Kij Justyna - SP Nr 1 Humniska
5. Zubel Natalia - SP Nr 2 Przysietnica
6. Nogaj Justyna - SP Brzozów

Chłopcy - 200 m

1. Dziedzic Rafał - SP Zmiennica
2. Wojtowicz Szymon - SP Turze Pole
3. Goszyła Piotr - SP Nr 2 Domaradz
4. Dziedzic Konrad - SP Zmiennica
5. Ostrowski Szymon - SP Zmiennica
6. Nykiel Adam - SP Nr 2 Domaradz

Chłopcy - 400 m

1. Florczak Sebastian - SP Turze Pole
2. Cichocki Mateusz - SP Brzozów
3. Supel Kamil - SP Humniska
4. Komski Damian - SP Humniska
5. Kobiółka Dominik - SP Brzozów
6. Hędrzak Przemysław - SP Humniska

Chłopcy - 600 m

1. Golonka Maciej - SP Haczów
2. Łuc Piotr - SP Humniska
3. Dobrowolski Kamil - SP Brzozów
4. Szaro Tomasz - SP Brzozów
5. Bąk Damian - SP Haczów

W punktacji drużynowej Szkół Podstawowych

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 Humniska
2. Szkoła Podstawowa Zmiennica
3. Szkoła Podstawowa Turze Pole

Klasy I-II- dziewczęta 200 m

Klasy I-II- chłopcy 200 m

Dziewczęta - 800 m

1. Seńko Ewa - Gimnazjum Humniska
2. Bednarczyk Anna - Gimnazjum Górki
3. Data Katarzyna - Gimnazjum Humniska
4. Leśniak Angelika - Gimnazjum Górki
5. Klimkowska Agnieszka - Gimnazjum Niebocko
6. Tymczak Agnieszka - Gimnazjum Brzozów

Zwycięzcy w kategorii szkół ponadgimnazjalnych
z przedstawicielami władz samorządowych

Chłopcy - 800 m

1. Łukaszyk Daniel - Gimnazjum Brzozów
2. Zajdel Robert - Gimnazjum Niebocko
3. Rajchel Wojciech - Gimnazjum Brzozów
4. Bieler Mateusz - Gimnazjum Brzozów
5. Leń Dariusz - Gimnazjum Domaradz
6. Bober Krzysztof - Gimnazjum Golcowa

W kategorii drużynowej gimnazjów

1. Brzozów
2. Humniska
3. Górki

Dziewczęta - 1000 m

1. Boroń Agnieszka - ZSB
2. Bednarz Magdalena - ZSE
3. Serwatka Joanna - ZSE
4. Sawicka Anna - ZSE
5. Dąbrowska Beata - ZSE
6. Pitera Aneta - ZSB

Chłopcy - 1000 m

1. Kufel Rafał - ZSB
2. Dereń Jakub - ZSB
3. Gosztyła Rafał - ZSB
4. Rachwał Łukasz - ZSE
5. Walus Łukasz - ZSE
6. Gierula Dariusz - ZSE

W kategorii drużynowej szkół średnich

1. ZSE
2. ZSB
3. I LO

Zdobywcy pierwszych miejsc - chłopcy 1 000 m

Eliminacje do wojewódzkich biegów przełajowych**Dziewczęta - 1500 m**

1. Gaworecka Iwona - ZSB
2. Marczak Anna - ZSE
3. Serwańska Magdalena - ZSE
4. Toczek Ewelina - ZSE
5. Jajko Ewa - I LO
6. Cwynar Paulina - I LO

Chłopcy - 2000 m

1. Dereń Dariusz - Zespół Szkół Ekonomicznych
2. Majda Paweł - Zespół Szkół Budowlanych
3. Gładysz Wojciech - I Liceum Ogólnokształcące
4. Nogaj Jakub - Zespół Szkół Budowlanych
5. Wojnar Mateusz - Zespół Szkół Budowlanych
6. Telesz Michał - Zespół Szkół Ekonomicznych

Opracował: Wojciech Szuba

„POŻEGNANIE WAKACJI”

30 sierpnia br. na Stadionie MOSiR w Brzozowie w ramach imprezy „Pożegnanie wakacji” odbył się turniej piłkarski drużyn niezrzeszonych. W rozgrywkach wzięły udział 4 drużyny z terenu Brzozowa i okolic.

Punktacja przedstawiała się następująco:

I miejsce – „Duch czasu” z Brzozowa

II miejsce – „Tajfun” Brzozów – Władacz

III miejsce – „Ewenement”

IV miejsce – „Ławkacze”

Drużyna zwycięska wystąpiła w składzie: Paweł Oleniacz, Jacek Oleniacz, Marcin Wójcik, Tomasz Kędra, Paweł Kos, Paweł Dydak, Grzegorz Dydek. Fundatorem cennych nagród, pucharów i dyplomów dla drużyn biorących udział w turnieju był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Brzozowie.

Opracował: Wojciech Szuba

UWAGA!!!

Zagubiono legitymację szkolną na nazwisko:

Szczypek Marcin kl IV TB 2

Uczciwego znalazcę prosimy o kontakt pod adresem: **Redakcja „Brzozowskiej Gazety Powiatowej”, ul. Sienkiewicza 2, 36-200 Brzozów, tel./fax (0...13) 43-431-65. Dziękujemy!**

KRZYŻÓWKA

Rzeka w Koninie	▼	Członek sekty J. Smitha	▼	Błękitny projekt	▼	Jedna ze stron monety	▼	Harcerski alarm	▼	Wygłębienie w ścianie	▼
Strata metali przy topieniu	4				17			Starogrecki czołobok			11
Plan, projekt	▼							Geety-czy sobowtór	▼		
Płot, parka								7			
▼		2		5						Ślusarski uchwyt	18
Ojciec Agamemnona	▼		14					Sztuczka w filmie	▼		
▼								Muzeum Szymonowski	▼		
								Powściągliwość			6
Straganiarz, przepieki	▼	Odmiana tlenku		Przyobraźnia	▼	Czerwony, to pożar				Stylizowana róża	Nieczułość
Dawny numer z szatni	▼		8								
▼	9			Przyszły lub przeszły		Dawne narzędzie żniwiarzy		Naturalny strumień wody		Kiemoz	1
Opis młodego						Cyranika	▼				
Styl w malarstwie	▼	16				Kraje wschodnie	▼	12			
▼											
Dawny związek kupców		Grecki bóg wojny	▼	3		15		Pudełko na kosztowności	▼	10	
Zimny przysn	▼	13				Stolica Turcji	▼				

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 18 utworzą rozwiązanie -
- fraszkę Jana Szaudyngera.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

HOROSKOP

BARAN (21 II – 20 IV)

Nie unikaj spotkań towarzyskich w gronie współpracowników. Zdziwisz się, jak dużo was łączy. Dobre kontakty zaowocują szybko i sprawnie wykonanym przedsięwzięciem. Jeżeli nadal będziesz dbał o siebie, to dobre samopoczucie Cię nie opuści.

BYK (21 IV – 21 V)

Nie śpiesz się z podejmowaniem ważnych decyzji zawodowych. Okoliczności nie są teraz sprzyjające. Więcej uwagi poświęć codziennym zajęciom. Zbliża się znakomity czas dla życia towarzyskiego, nawiązywania nowych znajomości i przyjaźni. Przekonasz się o tym już w połowie miesiąca.

BLIŹNIĘTA (22 V – 21 VI)

W pracy polegaj przede wszystkim na sobie. Potrzebujesz też większej wiary w swoje możliwości. Sukces, w przyszłym miesiącu Cię uskrzydli. Rutyna w życiu uczuciowym na pewno Ci nie grozi. Niemniej jednak odczuwasz pragnienie pewnej stabilizacji. Podobne pragnienia ma Twój partner.

RAK (22 VI – 23 VII)

Twoja zapobiegliwość w sprawach finansowych przyniesie dobre efekty. Wkrótce będziesz mógł pozwolić sobie nawet na odrobinę szaleństwa. Śmiało możesz się zwierzyć ukochanej osobie ze swoich kłopotów. Wspólnie znajdziecie wyjście z wielu trudnych sytuacji. Zdrowie nie będzie Twoją mocną stroną, uważaj zwłaszcza na przeziębienia.

LEW (24 VII – 23 VIII)

Oderwiesz się od wszystkiego, co jest związane ze sprawami zawodowymi. Dzięki oszczędnościom nie będziesz miał kłopotów finansowych. Spędzisz miłe chwile w gronie rodziny. Dopiero pod koniec października czeka Cię trochę atrakcji towarzyskich. Możesz poznać kogoś interesującego.

PANNA (24 VIII – 23 IX)

Pojawi się kilka interesujących propozycji. Żadna nie jest absolutnie pewna, ale zaufaj instynktowi i nie bój się ryzyka. Nie żałuj sobie drobnych przyjemności, które poprawią Ci nastrój. Wieczory i ranki są już bardzo chłodne. Pamiętaj by ciepłej się ubierać.

WAGA (24 IX – 23 X)

Twoje starania, by być lepiej zorganizowanym i kompetentnym przynoszą wymierne efekty. Nie trzeba będzie długo czekać na dowody zaufania ze strony szefa. Ciesz się harmonią, która panuje w waszym związku. Między wami układa się wyjątkowo dobrze. Pamiętaj, że nie zawsze tak było i nie oczekuj tego, co jest nierealne.

SKORPION (24 X – 22 XI)

Dobra passa trwa! Trud się opłaci. Będziesz traktowany tak, jak na to zasługujesz. Zadbaj tylko o równowagę między sprawami zawodowymi a rodzinnymi. Nie zapomnij, że czasem trzeba odpocząć. W przeciwnym wypadku czeka Cię gwałtowny spadek formy.

STRZELEC (23 XI – 22 X)

Okazja, która Ci się nadarza, może się już nie powtórzyć. Nim ostatecznie odrzucisz tę propozycję, dobrze się zastanów. Może warto zaryzykować... Potrzebujesz więcej wypoczynku. Najlepiej zrelaksuj się podczas wycieczek za miasto ze swoim partnerem. Nie smuć się końcem lata. Jeżeli brakuje Ci słońca odwiedź solarium.

KOZIOROŻEC (23 XII – 20 I)

Czas, abyś w swoich sprawach i wokół siebie zaprowadził porządek, dzięki któremu łatwiej ustalić Ci będzie dokąd zmierzasz. Pod koniec miesiąca będziesz miał więcej okazji do zawierania nowych znajomości. Zapewne w tym czasie podejmiesz ważne decyzje zawodowe.

WODNIK (21 I – 19 II)

W pracy zostaniesz wrzucony na głęboką wodę: trzeba będzie samodzielnie podejmować decyzje i radzić obie w „podbramkowych” sytuacjach. Za to ludzkie Ci będą sprzyjać i przy tej okazji zyskasz sobie oddanych przyjaciół. Twój rozsądek i dar przewidywania uchroni Cię przed kłopotami ze zdrowiem.

RYBY (20 II – 20 III)

Umiesz się cieszyć życiem i smakować przyjemności, zarówno te drobne, jak i te wielkie, jak miłość. Potrafisz łagodzić spory i znajdować kompromisy. W każdej sytuacji wiesz co wypada, a co nie. Otaczasz się ładnymi przedmiotami, masz nienaganne wyczucie mody.